

Univerzita Palackého v Olomouci

Fakulta tělesné kultury

ÚSPĚŠNOST PROFESIONÁLNÍCH VOJÁKŮ ARMÁDY ČESKÉ REPUBLIKY VE
VÝBĚROVÝCH ŘÍZENÍCH VOJENSKÉHO ELITNÍHO KURZU KOMANDO

Diplomová práce

(magisterská)

Autor: Bc. František Pliska, DiS., Tělesná výchova a sport

Vedoucí práce: Mgr. Jiří Štěpán

Olomouc 2017

Bibliografická identifikace

Jméno a příjmení autora:	Bc. František Pliska, DiS.
Název diplomové práce:	Úspěšnost profesionálních vojáků Armády České republiky ve výběrových řízeních vojenského elitního kurzu Komando
Pracoviště:	Katedra sportu
Vedoucí diplomové práce:	Mgr. Jirí Štěpán
Rok obhajoby diplomové práce:	2017

Abstrakt:

Práce seznamuje čtenáře s Armádou České republiky a vojenskými elitními, speciálními jednotkami celého světa. Podrobněji se zaměřuje na vojenský elitní kurz Komando. Zabývá se úspěšností profesionálních vojáků Armády České republiky při výběrových řízeních vojenského elitního kurzu Komando a celkovou úspěšností dokončení tohoto fyzicky i psychicky náročného kurzu. Výzkum byl prováděn u profesionálních vojáků AČR při výběrových řízeních od roku 2011 do roku 2017. Předložený materiál a výsledky o úspěšných a neúspěšných profesionálních vojácích v jednotlivých disciplínách výběrových řízení, mohou sloužit jako příprava na zátěžové fyzické testy a psychická zatížení budoucím uchazečům vojenského elitního kurzu Komando.

Klíčová slova: Kurz Komando, vojenský kurz, elitní bojové jednotky, Armáda České republiky, profesionální voják.

Souhlasím s půjčováním diplomové práce v rámci knihovních služeb.

Bibliographical identification

Author's first name and surname:	Bc. František Pliska, DiS.
Title of the thesis:	The success of professional of the Army of the Czech Republic in tenders of the military elite course Komando
Department:	Departments of Sports
Supervisor:	Mgr. Jří Štěpán
The year of presentation:	2017

Abstract:

The work introduces readers to the Czech Army and military elite, special units of the world. It deals with the success of professional soldiers of the Army of the Czech Republic in the selection process of the military elite course Komando and the overall success of completing this physically and mentally demanding course. The measurements were conducted by professional ACR soldiers in competitions from 2011 to 2017. The submitted material and the results of successful and unsuccessful professional soldiers in individual competition disciplines can serve as a preparation for stress physical tests and psychological burdens for prospective candidates of the military elite course Komando.

Keywords: Commando course, military course, elite combat units, the Army of the Czech Republic, professional soldier.

I agree with the thesis in library services.

Prohlašuji, že jsem magisterskou práci zpracoval samostatně pod vedením Mgr. Jiřího Štěpána, uvedl všechny použité literární a odborné zdroje a dodržoval zásady vědecké etiky.

V Olomouci dne 15.června 2017

Podpis

Děkuji Mgr. Jiřímu Štěpánovi za odbornou pomoc a poskytnutí cenných rad při zpracování diplomové práce. Také děkuji Mgr. Františkovi Chmelíkovi, Ph.D., který mně pomohl zpracovat naměřená data a převést je do elektronické podoby a majorovi Robertovi Zahurancovi za udělený souhlas ke zveřejnění informací, výsledků a statistik výběrových řízení vojenského elitního kurzu Komando.

Moje velké poděkování patří instruktorům, zejména rotnému Františkovi Pátkovi, který souhlasil, abych se jako pozorovatel účastnil jednotlivých výběrových řízení, elitního kurzu Komando.

OBSAH

1 ÚVOD.....	8
2 PŘEHLED POZNATKŮ	10
2.1 Armáda České republiky	10
2.1.1 Historie Armády České republiky	11
2.1.2 Výstroj, technika a výzbroj Armády České republiky	11
2.1.3 Organizační struktura Armády České republiky	14
2.2 Podmínky a požadavky pro přijetí do Armády České republiky.....	18
2.2.1 Útvary Armády České republiky podle zaměření a specializace.....	21
2.2.2 Moderní elitní vojska.....	26
2.2.3 Vojenské zvláštní speciální jednotky	27
2.3 Vznik a vývoj vojenského elitního kurzu Komando AČR.....	33
2.3.1 Historie a tradice vojenského elitního kurzu Komando	33
2.3.2 Bojové komando Útvar podpory speciálních operací.....	34
2.3.3 Specializace a zaměření kurzu Komando	37
2.3.4 Profil absolventa vojenského elitního kurzu Komando.....	38
2.4 Vstupní požadavky pro zařazení do výběrového řízení vojenského elitního kurzu Komando	39
2.4.1 Výběrové řízení pro přijetí do kurzu Komando	39
2.4.2 Vstupní fyzické testy elitního kurzu Komando.....	40
2.4.3 Vstupní teoretické testy a praktická přezkoušení	41
2.5 Samotný průběh elitního vojenského kurzu Komando	44
2.5.1 Ukončení kurzu a slavnostní předání insignií	47
3 CÍLE A VÝZKUMNÉ OTÁZKY	49
4 METODIKA	50
4.1 Výzkumný soubor.....	50

4.2 Realizace výzkumu	50
4.3 Metody sběru dat	51
4.4 Statistické zpracování.....	52
5 VÝSLEDKY	53
5.1 Úspěšnost profesionálních vojáků ve výběrových řízeních 2011 - 2017.....	53
5.2 Výsledky počtu úspěšných profesionálních vojáků v jednotlivých disciplínách výběrových řízení 2011 – 2017.....	56
5.3 Úspěšnost dokončení profesionálních vojáků vojenského elitního kurzu komando od roku 2011 do roku 2017.....	58
6 DISKUSE.....	60
7 ZÁVĚRY	62
8 SOUHRN	63
9 SUMMARY	65
10 REFEREČNÍ SEZNAM	67

1 ÚVOD

Armáda je organizovaný ozbrojený sbor státu nebo národa. Jejím úkolem je jeho územní obrana. Příslušníci armády – vojáci jsou vybaveni různou technikou a zbraněmi. Profesionální vojáci AČR musí mít základní vojenské vědomosti, dovednosti a musejí umět ovládat svoji zbraň. V posledních letech se bohužel v důsledku potřeby rychlého navýšení počtu profesionálních vojáků do Armády České republiky snižují vstupní podmínky a požadavky. Jedná se zejména o fyzickou, psychickou a zdravotní způsobilost.

Mnohem větší nároky klade armáda na členy vojenských speciálních jednotek. Prakticky každá země má svoje speciální jednotky, které jsou nasazovány na velmi důležité a složité mise. V případě nutnosti jsou členové těchto speciálních jednotek schopni použít i smrtící sílu na odvrácení protivníkovy útoku (Lewis, 1995).

Vojenské elitní speciální jednotky jsou složky armády, bez kterých se dnes v podstatě žádné moderní vojsko neobejde. Kdo by neznal slávou a respektem ověřené útvary, jako například speciální jednotky britské armády (SAS), námořní, vzdušné a pozemní týmy Námořnictva Spojených států amerických (SEALS), jednotky zvláštního určení ruské armády (Specnaz) nebo naší českou 601. skupinu speciálních sil (601. skss).

Pro členy vojenských elitních jednotek je boj a válka denním chlebem. Není voják jako voják. Mezi výcvikem řadového vojáka a výcvikem člena elitní vojenské jednotky je obrovský rozdíl. Ty nejextrémnější podoby vojenského výcviku zůstanou pravděpodobně obyčejným smrtelníkům navždy utajeny (Miller & Ridefort, 1998).

Jednou z nejlepších speciálních jednotek Armády České republiky je nepochybně 6. skupina speciálních sil v Prostějově a speciální jednotka bojového komanda, která slouží jako Útvar podpory speciálních operací. Kurz Komando je nejlepším elitním bojovým kurzem, který je realizovaný naší Českou armádou. Jedinci,

kteří jej absolvují a dosáhnou přitom na stupeň nejvyšší, tedy právo nosit nášivku Komando, jsou považováni za elitní vojáky AČR (Stehlík, 2010).

Armáda České republiky má k roku 2017 necelých 200 absolventů vojenského elitního kurzu Komando. Tento nízký počet příslušníků komanda ukazuje na velice náročné podmínky, které jsou na uchazeče kladeny. Komando jde zkrátka jiným směrem. Vše se děje pod extrémním fyzickým a psychickým tlakem. Není nadsázkou, když se řekne, že úspěch v kurzu je nutno si opravdu vydobýt krví a potem a prokázat často neskutečnou vůli, motivaci a třeba i přes zranění pokračovat. Každý voják by měl proto důkladně zvážit míru své psychické odolnosti, fyzické síly, i to zda elitní kurz Komando chce skutečně absolvovat (<http://www.armadninoviny.cz/nejtvrdsi-z-nejtvrdsich-komando.html>).

V Armádě České republiky působím od roku 2011 jako profesionální voják. Měl jsem možnost sloužit u bojových i logistických vojenských útvarů, nějaký čas jsem působil také jako příslušník Hradní stráže. Profesionálním vojákem Armády České republiky bych chtěl být i nadále. Chci rozvíjet své získané schopnosti, uplatňovat dovednosti a odborné vědomosti, nejen jako profesionální voják ale i jako budoucí vojenský trenér a instruktor elitních bojových jednotek AČR.

2 PŘEHLED POZNATKŮ

2.1 Armáda České republiky

Armáda České republiky je jednou z hlavních částí ozbrojených sil České republiky. K ozbrojeným silám České republiky patří také Vojenská kancelář prezidenta republiky a Hradní stráž.

V čele vojenské kanceláře prezidenta republiky stojí náčelník, který je přímo podřízen prezidentovi republiky. Náčelníka prezident jmenuje a odvolává. Současným náčelníkem vojenské kanceláře prezidenta republiky je generálmajor Ing. Jan Kaše. Vojenská kancelář řídí Hradní stráž a plní úkoly, které souvisí s výkonem pravomocí prezidenta republiky.

Zvláštní součástí ozbrojených sil České republiky je Hradní stráž. Ta je podřízena náčelníkovi Vojenské kanceláře prezidenta republiky. Mezi úkoly hradní stráže patří ostraha areálu Pražského hradu, vnější ostraha a obrana objektů, které jsou dočasným sídlem prezidenta republiky. Hradní stráž organizuje a zajišťuje vojenské pocty při oficiálních návštěvách představitelů jiných států. Celkový počet příslušníků Hradní stráže je 653 osob (Weiss, 2014).

Zákon č. 219/1999 Sb. o ozbrojených silách České republiky stanovuje hlavní úkoly Armády České republiky, zejména obranu ČR proti vnějšímu napadení a plnění úkolů vyplývajících z mezinárodních smluvních závazků ČR o společné obraně. Hlavním posláním ozbrojených sil České republiky je a vždy bude co nejefektivnější a nejlepší zabezpečení obrany území České republiky s využitím zásad kolektivní obrany dle článku 5 Washingtonské úmluvy.

Armáda České republiky je zapojena do integrované vojenské struktury NATO, do systému obranného, operačního a civilního nouzového plánování, do procedurálních a organizačních aspektů jaderných konzultací a do společných cvičení a operací.

Od roku 2005 je Armáda České republiky profesionální armádou. Vojáci mají službu jako povolání a dostávají za ni řádný plat. Branná povinnost tímto ovšem zcela

nezanikla. Stát může povolat muže v zákonem stanoveném věku, pokud bude země ohrožena (Rak, 2009).

2.1.1 Historie Armády České republiky

Předchůdcem Armády České republiky byla před rokem 1954 Československá armáda. Tvořila hlavní část ozbrojených sil Československa od jeho vzniku roku 1918. V důsledku rozbití republiky v letech 1939 až 1945 zanikla a byla obnovena až po skončení druhé světové války. Od roku 1954 do roku 1990, nesla název Československá lidová armáda. Její součástí bylo pozemní vojsko, vojenské letectvo a vojska protivzdušné obrany. Od roku 1990 do 1993 byl opět užíván název Československá armáda (Straka, 2007).

Československá armáda se 1. ledna 1993 rozdělila na dvě samostatné armády: Armádu České republiky a Armádu Slovenské republiky. Pro nově vzniklou AČR byl stanoven limit počtu 93.333 vojáků. V letech 1993 až 1999 Armáda České republiky prošla velmi složitým procesem redukce početních stavů a vytváření nových organizačních struktur. Zásadním mezníkem v její výstavbě zaznamenalo přijetí České republiky do NATO dnem 12.3.1999. Početní stavy resortu obrany včetně útvarů AČR v zahraničí k 1.12.1999 činily 65.125 vojáků (Maskalík, 2012).

2.1.2 Výstroj, technika a výzbroj Armády České republiky

Do základní výstroje vojáků Armády České republiky patří batohy vzor 98. Jsou vyráběné pomocí technologie rip-stop (tkanina s vysokou pevností), čímž při natržení batohu zabraňuje jeho dalšímu trhání. Batohy se vyrábí ve třech velikostech. Malý pro průzkumníky 30L, střední 65L a velký tlumok pro průzkumníky 120L.

Profesionální vojáci AČR jsou vystrojeni také vyvzorovanou vestou. Vesta má certifikaci pro práci ve výškách a je vyrobena tak, aby se do ní vešly dva granáty, čtyři

zásobníky, autoinjektor včetně náplně, obvaz, odmořovací balíček a útočný nůž (Rak, 2009).

Druhy výzbroje a techniky Armády České republiky jsou sledovány a upravovány Smlouvou o konvenčních ozbrojených silách v Evropě. Na základě této smlouvy může mít naše armáda ve výzbroji maximálně 957 tanků, 1367 bojových obrněných vozidel, 767 dělostřeleckých systémů, 230 bojových letounů a 50 bojových vrtulníků.

K 1. lednu 2017 armáda České republiky vlastnila celkem 120 tanků T-72, 439 bojových obrněných vozidel BVP-1, BVP-2, Pandur II a 179 dělostřeleckých systémů. Kromě toho měla AČR také 174 lehkých obrněných vozidel, 149 vozidel se speciální nástavbou na podvozcích bojových vozidel pěchoty a obrněných transportérů a 40 obrněných zdravotních vozidel. Mezi lety 2019 a 2023 má Ministerstvo obrany v plánu nakoupit až 300 obrněných vozidel za 20 mld. Kč (<http://www.acr.army.cz/assets/technika-a-vyzbroj/technika/prehled2017.pdf>).

V naší armádě je v současné době nejčastěji používaná CZ75 samonabíjecí pistole ráže 9mm Luger a CZ 805 Bren útočná puška měnitelné ráže. CZ 805 Bren je vybaven zaměřovačem AN/PEQ-15, který v sobě kombinuje viditelný laser. Vojíci armády České republiky jsou také vybaveni útočným nožem UTON Mikov vz. 75, který má v sobě zabudované příslušenství, jako jsou pilka, pilník a lano s jistícím nýtem.

Někteří profesionální vojáci mají tzv. bojový kolík Kubotan. Ten se používá při plnokontaktním bojovém umění. Jeho speciální tvar zpevňuje sevřenou pěst. Kubotaniem lze provádět údery, tlaky na nervové body či páky. Hlavní pravidlo využití je snažit se trefit útočníka do míst, kde se kost přibližuje povrchu kůže.

Jako bojovou helmu vojáci AČR používají modulární integrovanou komunikační helmu (Modular Integrated Communications Helmet). Jsou také používané helmy německé (Shuberth) a ruské (Kira), (Rak, 2009).

Vzdušné síly AČR vlastní 35 bojových letounů typu Gripen a ALCA, 9 cvičných letounů L-39 Albatros, 17 dopravních a pozorovacích letounů, 17 bitevních vrtulníků

Mi-24V a 35 dopravních a víceúčelových vrtulníků typu Mi-8/17 a W-3 Sokol (https://cs.wikipedia.org/wiki/Vzdušné_síly_Armády_České_republiky).

Obrázek 1. Pistole CZ 75 (převzato a upraveno z Miller, 2007)

Obrázek 2. CZ 805 BREN (převzato a upraveno z Miller, 2007)

Obrázek 3. bojový kolík Kubotan ESP (převzato a upraveno z Miller, 2007)

2.1.3 Organizační struktura Armády České republiky

Generální štáb Armády České republiky

Generální štáb AČR zabezpečuje velení armádě a je součástí Ministerstva obrany České republiky. V čele Generálního štábu je náčelník, kterého na návrh vlády jmenuje prezident republiky. Od května roku 2015 je náčelníkem Generálního štábu AČR armádní generál Ing. Josef Bečvář. Ten je podřízen ministrovi obrany. Sídlem Generálního štábu Armády České republiky je Praha (https://cs.wikipedia.org/wiki/Generální_štáb_Armády_České_republiky).

Pozemní síly Armády české republiky

Pozemní síly jsou pozemním vojskem české armády. Základem jsou dvě brigády, které slouží pro plnění úkolů na území České republiky i mimo něj. V roce 2003 byly pozemní síly AČR společně s letectvem začleněny do Společných sil AČR. Na základě závěrů Bílé knihy o obraně došlo v roce 2013 k obnovení samostatného Velitelství pozemních sil a Velitelství vzdušných sil.

K 1. prosinci 2013 přechází AČR ze struktury brigád druhů vojsk na strukturu pluků. Tato změna je reakcí na redukci rozpočtu obrany. Změna by měla vést k úspoře počtů především v kategorii vyšších důstojníků. Struktura pozemních sil zahrnuje bojové síly, síly bojové podpory a síly bojového zabezpečení. V současnosti je velitelem pozemních sil generálmajor Štefan Kaleta, který je ve funkci od 1. října 2016.

Pozemní síly Armády České republiky zajišťují obrané a útočné bojové činnosti, ochranu komunikací, objektů a prostorů, udržování klidu a pořádku, posílení ochrany státní hranice či plnění úkolů ve prospěch Policie ČR. V letech 1997, 2002, 2009, 2010 a 2013 se při povodních příslušníci pozemních sil podíleli na záchraně lidských životů a majetku.

Velitelství pozemních sil

Bojové síly

- 4. brigáda rychlého nasazení (Žatec)
 - 41. mechanizovaný prapor (Žatec)
 - 42. mechanizovaný prapor (Tábor)
 - 43. výsadkový prapor (Chrudim)
 - 44. lehký motorizovaný prapor (Jindřichův Hradec)

- 7. mechanizovaná brigáda (Hranice)
 - 71. mechanizovaný prapor (Hranice)
 - 72. mechanizovaný prapor (Přáslavice)
 - 73. tankový prapor (Přáslavice)
 - 74. lehký motorizovaný prapor (Bučovice)

Síly bojové podpory

- 13. dělostřelecký pluk (Jince)
 - 131. dělostřelecký oddíl (Jince)
 - 132. dělostřelecký oddíl (Jince)

- 15. ženijní pluk (Bechyně)
 - 151. ženijní prapor (Bechyně)
 - 153. ženijní prapor (Olomouc)

- 31. pluk radiační, chemické, biologické ochrany (Liberec)
 - 311. prapor radiační, chemické, biologické ochrany (Liberec)
 - 312. prapor radiační, chemické, biologické ochrany (Liberec)
 - 314. centrum výstrahy zbraní hromadného ničení (Hostivice)

- 53. pluk průzkumu a elektronického boje (Opava)
 - 532. prapor elektronického boje (Opava)
 - 102. průzkumný prapor (Prostějov)

- 103. centrum CIMIC/PSYOPS (jednotka civilní vojenské spolupráce s psychologickými operacemi Olomouc)

Síly bojového zabezpečení

- 14. pluk logistické podpory (Pardubice)
 - 141. zásobovací prapor (Pardubice)
 - 142. prapor oprav (Klatovy)
 - 143. zásobovací prapor (Lipník nad Bečvou)

(<http://www.acr.army.cz/struktura/generalni-stab/velitelstvi-pozemnich-sil-86865/>).

Vzdušné síly Armády České republiky

Vzdušné síly AČR představují vojenské letectvo české armády, působící v rámci Velitelství vzdušných sil v Praze. Zajišťuje společně s pozemním vojskem hlavní bojovou sílu AČR. Současným velitelem vzdušných sil je od 28. července 2016 generálmajor Jaromír Šebesta.

Vzdušné síly AČR jsou tvořeny taktickým, vrtulníkovým a dopravním letectvem. Hlavním úkolem vzdušných sil je zajištění nedotknutelnosti vzdušného

prostoru České republiky. Vzdušné síly poskytují leteckou podporu pozemním silám, zabezpečují mobilitu vojsk a umožňují provedení rychlého manévru. Mohou se také podílet na činnosti letecké záchranné služby a letecké pátrací a záchranné služby, působí v rámci integrovaného záchranného systému (https://cs.wikipedia.org/wiki/Vzdušné_síly_Armády_České_republiky).

Velitelství vzdušných sil

Bojové jednotky

- 21. základna taktického letectva (Čáslav)
 - 211. taktická letka
 - 212. taktická letka
 - 213. výcviková letka

- 22. základna vrtulníkového letectva (Náměšť nad Oslavou)
 - 221. vrtulníková letka
 - 222. vrtulníková letka

Jednotky bojové podpory

- 24. základna dopravního letectva (Praha-Kbely)
 - 241. dopravní letka
 - 242. transportní a speciální letka
 - 243. vrtulníková letka

- 25. protiletadlový raketový pluk (Strakonice)
 - 251. protiletadlový raketový oddíl
 - 252. protiletadlový raketový oddíl

- 26. pluk velení, řízení a průzkumu (Stará Boleslav)
 - 261. středisko řízení a uvědomování
 - 262. radiotechnický prapor

Jednotky bojového zabezpečení

- Správa letiště Pardubice

(<http://www.acr.army.cz/struktura/generalni-stab/velitelstvi-vzdušnych-sil-86864/>).

2.2 Podmínky a požadavky pro přijetí do Armády České republiky

Služba v armádě má ve srovnání s civilním zaměstnáním některé odlišnosti. Každý uchazeč by měl pečlivě zvážit všechna pro a proti, než se rozhodne vstoupit do Armády České republiky a vykonávat službu profesionálního vojáka.

Mezi výhody služebního poměru vojáka AČR lze považovat zejména stabilizační příspěvek, příspěvek na bydlení, bezplatné výstrojní náležitosti, náhrady při služebních cestách, výsluha při zániku služebního poměru, možnost služby v zahraničí, pravidelná a bezplatná zdravotní péče, možnost 14denní rehabilitace, tělesná příprava jako součást pracovní doby, příspěvek z Fondu kulturních potřeb, možnost náborového příspěvku.

Vojákem se může stát každý občan ČR, který splňuje zákonné a další podmínky, je starší osmnácti let, trestně bezúhonný, je zdravotně způsobilý, není ke dni nástupu do služby členem politické strany či hnutí a odborové organizace, složil vojenskou přísahu.

Kromě těchto zákonných podmínek musí uchazeč splňovat i další požadavky, které jsou spjaté s konkrétní pozicí. Jedná se například o vyšší nároky na zdravotní způsobilost, praxi apod. Konkrétně u jednotek Hradní stráže musí mít uchazeč tělesnou výšku v rozmezí od 178 do 188 cm a jeho body mass index musí být nižší než 25 (Pernica, 2007).

Rekrutační střediska Armády České republiky požadují také po uchazečích, budoucích profesionálních vojácích, absolvování kompletního lékařského vyšetření ve vojenské nemocnici v Praze, Brně nebo Olomouci. Pokud uchazeč obdrží rozhodnutí, že je zdravotně způsobilý k povolání do služebního poměru vojáka z povolání, následuje psychologické vyšetření a pohovor. Posuzuje se psychická způsobilost uchazeče pomocí

speciálních rozumových testů a osobnostních dotazníků. Nedílnou součástí je také pohovor s psychologem.

Budoucí profesionální vojáci musí také absolvovat šetření fyzické zdatnosti platné od 1. ledna 2015. Přezkoušení fyzické zdatnosti uchazečů se provádí testovou baterií s obsahem sed-leh, klik-vzpor, skok daleký z místa, test W170, tj. výkon na rotopedu při tepové frekvenci 170 tepů/min (Personalistika, 2015).

CVIK / TEST	JEDNOTKA MĚŘENÍ	POHLAVÍ	VĚKOVÁ KATEGORIE	ÚROVEŇ NORMY
SED-LEH počet opakování provedených za 1 minutu	opakování	muž	I	33
			II	31
		žena	I	28
			II	23
KLIK-VZPOR počet opakování provedených za 30 sekund	opakování	muž	I	19
			II	16
SKOK DALEKÝ Z MÍSTA odrazem snožmo (max. výkon)	centimetr	muž	I	182
			II	173
		žena	I	144
			II	134
SÁLOVÝ TEST W₁₇₀ dosažený výkon (W) při tepové frekvenci 170 tepů/min*	W/kg	muž	I	1,80
			II	1,60
		žena	I	1,30
			II	1,10

Obrázek 4. Normy fyzické zdatnosti platné od 1. 1. 2015 – věková kategorie I/II = do 30 let/31 let a výše (převzato a upraveno z Personalistika, 2015)

Poslední podmínkou, kterou uchazeč musí před vstupem do AČR splnit je nástup do tříměsíčního kurzu základní vojenské přípravy. Tento kurz je fyzicky, psychicky i časově náročný. V jeho průběhu voják několikrát absolvuje nepřetržitý, komplexní polní výcvik v terénu. Kurz základní přípravy probíhá ve vzdělávacím a výcvikovém zařízení Vojenské akademii ve Vyškově a zahrnuje to nejdůležitější z vševojskové přípravy. Jedná se zejména o osvojení základních řádů, pořadové a tělesné přípravy, spojovací, střelecké, taktické, topografické a zdravotnické přípravy.

Voják z povolání se zavazuje vykonávat službu podle potřeb ozbrojených sil na území státu i v zahraničí. Může být přeložen do jiného místa působení, je-li to v souladu s potřebami ozbrojených sil.

Profesionální voják je zařazen do hodnostního sboru Armády České republiky a podle vzdělání, doby výkonu služby a služebního hodnocení je jmenován do určité vojenské hodnosti. V hodnostních sborech je nejnižší hodností voják, nejvyšší armádní generál. Do nižší hodnosti, než které v průběhu služebního poměru voják dosáhl, lze jmenovat jen výjimečně, a to se souhlasem vojáka.

V průběhu celého služebního poměru je voják z povolání povinen během služby nosit vojenský stejnokroj (<https://kariera.army.cz/cz/sluzebni-pomer>).

Obrázek 5. Vojenský stejnokroj (převzato a upraveno z Rak, 2009)

2.2.1 Útvary Armády České republiky podle zaměření a specializace

Vojenské posádky Armády České republiky

Na území České republiky se nachází několik významných vojenských posádek, které se vyznačují svojí specializací a zaměřením.

Bechyně

Velitelství 15. ženijního pluku. V jeho přímé podřízenosti je 151. ženijní prapor. Jedna z nejmladších posádek v České republice. Posádka plní úkoly ženijní podpory AČR, ženijní podpory jednotek AČR nasazených v misích. Je také využívána ke zřizování výbušných a nevýbušných zátarasů, přípravě a budování komunikací, maskování a stavbě mostů, přivozů a přepravišť. 151. ženijní prapor je také připraven zasáhnout v případě živelných pohrom a pomáhat tak civilnímu obyvatelstvu.

Brandýs nad Labem – Stará Boleslav

V současné době je zde velitelství AČR, 26. pluk velení, řízení a průzkumu. Brandýs nad Labem je druhým největším posádkovým útvarem. Zabezpečení nedotknutelnosti vzdušného prostoru České republiky je hlavním úkolem 26. pluku. Tento hlavní úkol je plněn nepřetržitě 7 dní v týdnu 24 hodin denně.

Brno

Spousta vojenských posádek byla z Brna dislokována do jiných měst. Nejvýznamnější posádkou Brna je v současné době Univerzita obrany. Univerzita se zaměřuje na vzdělávací a výzkumnou činnost důstojníků profesionální AČR.

Bučovice

Město Bučovice má dlouholetou vojenskou tradici. Vystřídalo se zde několik posádek. Nyní se zde nachází mechanizovaná jednotka. Součástí hlavních sil mechanizovaného vojska je 74. lehký motorizovaný prapor. Je určen k plnění úkolů v bojové sestavě. Vyznačuje se vysokým stupněm pohotovosti, schopnosti rychlých

přesunů na různé vzdálenosti. Lehký motorizovaný prapor v Bučovicích je schopen plnit další nevojenské a humanitární úkoly především v rámci ČR.

Čáslav

Již od padesátých let je zde využíváno letiště, které v minulých letech prošlo rozsáhlou rekonstrukcí. Nachází se zde 21. základna taktického letectva, je jednou z hlavních bojových složek vzdušných sil AČR. Zásadním úkolem této základny je zabezpečovat obranu a suverenitu vzdušného prostoru České republiky. Základna je vyzbrojena nadzvukovými letouny a lehkými bitevníky L-159 ALCA.

Hlučín

Je zde dislokován 157. záchranný prapor. Pomáhá především civilnímu obyvatelstvu a podporuje základní složky integrovaného záchranného systému při mimořádných událostech, pohromách nebo jiných závažných situacích ohrožujících životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí.

Hradec Králové

Toto město má dlouholetou vojenskou tradici. Jsou zde nemocniční základny a její 7. polní nemocnice.

Jince

Působily zde převážně dělostřelecké jednotky. Také v dnešní době jsou Jince sídlem pro velitelství 13. dělostřeleckého pluku. Příslušníci 13. dělostřeleckého pluku se podílí na střežení důležitých objektů a prostorů na území České republiky, mohou být rovněž využíváni při plnění úkolů ve prospěch Policie ČR. Pluk je vyzbrojen samohybnými kanónovými houfnicemi Dana a disponuje radiolokátory Arthur.

Jindřichův Hradec

Dnes zde sídlí 44. lehký motorizovaný prapor generála Josefa Ereta. Hlavní úkoly lehkého motorizovaného praporu jsou doprovody konvoje a boj v zastavěných oblastech v horách. Prapor je nejmladším útvarům 4. brigády rychlého nasazení. Vznikl

v roce 2008 na místě zrušeného 153. záchranného praporu. Lehký motorizovaný prapor má tři bojové pěší roty, z nichž jedna je výsadková.

Klatovy

Nachází se zde posádková ošetrovna a Dragounská kasárna, kde je umístěn 142. prapor oprav, který je součástí logistické podpory. Vojenský prapor oprav vykonává výrobní a opravárenskou činnost techniky, která je ve výzbroji AČR. Jeho úkolem je také organizace a zabezpečení dopravního a zásobovacího cyklu, různé druhy doprav a přeprav osob, techniky i materiálu.

Liberec

První posádky chemiků v Liberci působily již v 50. letech. V současné době je zde velitelství 31. brigády radiační, chemické a biologické obrany. Tato brigáda je určena k plnění úkolů chemického zabezpečení a ochrany proti zbraním hromadného ničení. Vojáci 31. brigády provádějí radiační a chemický průzkum, dekontaminaci techniky, materiálu, terénu, dekontaminaci a hygienickou očistu osob, laboratorní analýzu radioaktivních a toxických látek. 31. brigáda radiační, chemické a biologické obrany dále zajišťuje hlášení a varování o napadení zbraněmi hromadného ničení. Vyčleňuje síly a prostředky ve prospěch integrovaného záchranného systému v případě jaderných havárií a havárií spojených s únikem toxických látek.

Náměšť nad Oslavou

Letecký stíhací pluk byl vůbec prvním útvarem v Náměšti. Zůstala zde 22. základna letectva, která používá modernizované letiště. Tento vojenský útvar má téměř jeden tisíc zaměstnanců a řadí se mezi nejvýznamnější subjekty v regionu. 22. letecká základna v Náměšti nad Oslavou je zárukou bezpečnosti v regionu.

Olomouc

V tomto městě sídlí již několik desetiletí vojenské velitelství. V současné době je zde Velitelství společných sil a 153. ženijní prapor, který zajišťuje ženijní podporu

Armády České republiky, speciální podporu k eliminaci případných teroristických činností pyrotechnického charakteru a záchranné, vyprošťovací či likvidační práce v rámci Integrovaného záchranného systému České republiky. 153. ženijní prapor je podřízen 15. ženijnímu pluku Velitelství pozemních sil.

Pardubice

Pardubice jsou domovem pro velitelství 14. brigády logistické podpory s podřízeným zásobovacím praporem. Sídlí zde i výcvikové centrum pro budoucí piloty. 141. zásobovací prapor v Pardubicích má za úkol dopravovat zásoby do místa působnosti bojových jednotek i za velice nepříznivých podmínek. Jedná se o tzv. síly bojového zabezpečení. 141. zásobovací prapor je schopen zajišťovat v případě bojových podmínek podporu evakuačního charakteru.

Praha

Hlavní město Praha má rozsáhlou vojenskou minulost. Působí zde 24. základna dopravního letectva, Ministerstvo obrany ČR a Generální štáb AČR.

Prostějov

Prostějov je spojován především s výsadkovým vojskem a vrtulníkovým letectvem. Působí zde elitní posádka 601. skupiny speciálních sil a 102. průzkumný prapor Velitelství společných sil. Jednotky 102. průzkumného praporu jsou schopny plnit úkoly hloubkového, bojového i vzdušného průzkumu, monitorování situace v přiděleném prostoru v bojových i nebojových operacích, ve dne i v noci, ve ztížených povětrnostních i terénních podmínkách.

Přáslavice

72. mechanizovaný prapor v Přáslavicích je útvarem 7. mechanizované brigády. Je určen k vedení pozemní bojové činnosti palbou a pohybem v sestavě mechanizované brigády. 72. mechanizovaný prapor se vyznačuje velkou palebnou silou a odolností.

Jeho bojová činnost se uskutečňuje v nepřetržité součinnosti s ostatními silami a prostředky brigády, jednotek taktického a vrtulníkového letectva.

Rakovník

Pod označením zde působí 154. záchranný prapor, který je podřízen 15. ženijní brigádě. Nachází se zde také samostatná záchranná rota. Má za úkol napomáhat obyvatelstvu v rámci integrovaného záchranného systému České republiky. Vojenští záchranáři jsou připraveni pomoci specializovanou technikou a svými dovednostmi při vyskytnutí živelných pohrom nebo průmyslových katastrof.

Strakonice

Tato posádka má krátkou vojenskou tradici. Nyní zde působí 25. protiletadlový raketový pluk. Je jediný v České republice a plní úkoly ve prospěch 4. brigády rychlého nasazení, 7. mechanizované brigády a úkoly spojené s protivzdušnou obranou důležitých objektů v České republice. Vojáci 25. protiletadlového raketového pluku jsou zapojeni do operací proti terorismu na území Afghánistánu, někteří působili jako pozorovatelé v misích OSN (<https://kariera.army.cz/cz/doplnovane-utvary>).

Vyškov

Ve Vyškově se nachází Vojenská akademie a Ředitelství výcviku. Toto město je v současné době jediným výcvikovým střediskem pro nové zájemce o práci v AČR. Výcvikové středisko organizuje a provádí základní, odborné a speciální přípravy, kariérové vojenské vzdělání a výcvik vojenských profesionálů a příslušníků Aktivní zálohy AČR. Zabezpečuje také přípravu jednotek a útvarů Armády České republiky do zahraničních misí. Velitelství výcviku Vojenská akademie je hlavním prvkem systému velení a řízení AČR a odpovídá za provádění a rozvoj profesní přípravy personálu formou kariérových, odborných a speciálních kurzů (Sedlák, 2006).

Žatec

V tomto městě je umístěno velitelství 4. brigády rychlého nasazení a 41. mechanizovaný prapor, který plní bojové a speciální úkoly nejen při bezprostředním ohrožení státu, ale i mimo území České republiky. Prapor disponuje moderní technikou a výzbrojí. K jeho základní výzbroji patří bojová vozidla pěchoty BVP-2 a minomety. Do 41. mechanizovaného praporu v Žatci je začleněno družstvo odstřelovačů. Výcvik vojáků je zde založen na výborné fyzické připravenosti. Vojáci musí zvládnout prvky bojového umění musado, základy slaňování či horolezectví (<https://kariera.army.cz/cz/doplnovane-utvary>).

2.2.2 Moderní elitní vojska

Jednotky zařazené do této kategorie byly vybrány jako příklady mimořádně elitních vojsk z celého světa. Jsou zvláště zajímavé vzhledem k jejich velikosti, úkolům nebo organizační struktuře (Miller & Ridefort, 1998).

Elitní a speciální vojenské jednotky jsou chloubou všech zemí. Účastní se misí, na které běžní vojáci nestačí. Tito elitní profesionální vojáci sledují potencionální hrozbu, všímají si strategických cílů a jsou využíváni na nebezpečné záchranné mise. Jsou nekompromisní, nejlépe vybaveni fyzicky i psychicky a zasévají skutečný strach do srdcí teroristů a organizovaných gangů.

Členové těchto speciálních, elitních útvarů podstupují ten nejtvrděší výcvik taktiky akce, překonávání různých překážek a kontaktního boje beze zbraně. V dnešní době, kdy jsou terorismu plné stránky novin a časopisů, je ideální čas připomenout si elitní a speciální jednotky, které bdí nad bezpečností a klidným spánkem obyvatel (Holoubek, 2005).

Obrázek 6. Elitní jednotka Šiitských dobrovolníků bojující proti Islámskému státu (převzato a upraveno z Millier & Redefort, 1998)

2.2.3 Vojenské zvláštní speciální jednotky

601. skupina speciálních sil

V české republice je to 601. skupina speciálních sil generále Moravce, která působila několikrát na úspěšných, bojových misích v Afghánistánu.

Na přelomu let 1990 až 1991 se zúčastnili vojáci z 601. skupiny speciálních sil války v Perském zálivu a zapojili se do mírových operací na Balkáně. V březnu roku 1999 byla prostějovská Rota speciálních sil vyčleněna jako první jednotka AČR pro potřeby sil rychlé reakce Nato a v červnu 1999 jako 6. průzkumná rota nasazena pod alianční vlajkou na území Kosova.

Elitní vojenská jednotka je dislokována ve městě Prostějov. Plní přímé akce, strategický průzkum, nekonvenční válčení a boj s terorismem. Je také využívána k plnění průzkumných a záchranných akcí na bojištích a při činnostech stanovených vládou. Jednotka se charakterem podobá obdobným jednotkám zahraničních armád,

jako jsou americké námořní, vzdušné a pozemní týmy Námořnictva Spojených států amerických (SEALs) nebo speciální jednotky britské armády (SAS).

Vojáci 601. skupiny speciálních sil se vyznačují výbornou fyzickou a psychickou odolností, sebekázní, rozhodností a iniciativou. Vysokým požadavkům na všestrannou vyspělost příslušníků 601. skupiny speciálních sil odpovídá i její personální složení. Plných 27 % jejich příslušníků má vysokoškolské vzdělání, 65 % absolvovalo střední školu s maturitou a pouze 8 % má ukončeno vzdělání bez maturity, (ti jsou většinou zařazeni u logistiky).

Velitelský sbor je tvořen převážně absolventy prestižních západních vojenských škol. Velké množství jejích příslušníků absolvovalo elitní vojenské kursy Rangers a Special Forces v USA, rovněž specializované kurzy britských SAS, francouzské Cizinecké legie i norských, italských a rakouských horských jednotek.

Tito čeští elitní vojáci mají špičkovou výzbroj i vojenský materiál. Oficiálním mottem 601. skupiny speciálních sil jsou slova "dum spiro spero" (dokud dýchám, doufám). Motto symbolizuje připravenost příslušníků jednotky splnit úkoly, jimiž jsou pověřeni, a to až do krajnosti a za všech okolností. Autorem motto je příslušník útvaru major Ing. Jiří Nádvorník, který tragicky zahynul v srpnu roku 2008.

Zájemci o službu u 601. skupiny speciálních sil musí nejdříve absolvovat náročné výběrové řízení. V extrémních podmínkách je prověřována fyzická zdatnost, psychická odolnost a morální kvality. Výběr probíhá ve dvou fázích. Záleží na tom, zda se uchazeč hlásí k zabezpečovací nebo bojové skupině. Zájemci ze zabezpečení absolvují pouze první kolo, které trvá dva dny. Jedná se o běžné armádní přezkoušení tělesné kondice. Uchazeč musí také mít vojenskou zdravotní klasifikaci A – výsadkář. Poté následují psychologické testy, které trvají déle než pět hodin.

U bojových jednotek musí účastníci projít i druhým kolem výběrového řízení. Druhá fáze probíhá deset dní. Úvodní fyzické testy a psychotesty probíhají první den. Druhý den obdrží uchazeči polní oděv, spací pytel, baret a ostatní výstroj pro plnění úkolů. Následuje patnáctikilometrový přesun do výcvikového zařízení, kde na uchazeče

čekají další silová cvičení, běhy prokládané přenášením břemen a psychotesty, přesuny na 30, 40 a 60 kilometrů. Jednotlivé úkoly adepti plní samostatně a postupně pak pokračují ve dvojicích a skupinách pro prověření jejich vzájemné spolupráce. Tato část výběru je doplněna rovněž psychotesty. Jsou zde zahrnuty i střelby.

Uchazeč je neustále sledován vojenskými instruktory a po celou dobu výběrového řízení je pod dohledem lékaře. Má možnost kdykoli výběrové řízení vzdát. Podle statistik se v posledních letech úspěšnost zájemců výběrového řízení u těchto bojových jednotek pohybovala do dvaceti procent.

Vojáci, kteří splní všechna kritéria výběrového řízení, podstupují speciální výcvik, který je chápán jako komplexní příprava a rozvíjí osobnost každého příslušníka útvaru. Tento výcvik je rozdělen do čtyř etap. Maximální možná část speciálního výcviku probíhá v podmínkách blízkých působení v týlu nepřítele. Základní zásadou je proto „vidět a ne být viděn“. Velký důraz je pochopitelně kladen i na střeleckou a zdravotnickou přípravu a schopnost orientace v neznámém terénu.

K nejnáročnějším prvkům speciálního výcviku patří přežití v terénu výhradně s využitím místních zdrojů. Vojáci 601. skupiny speciálních sil se učí k dopravě na cíl používat všechny způsoby nasazení, tedy jak na zemi, tak i vzduchem a po vodě. Unikátní jsou zejména znalosti potápěčů a schopnost seskoků z velkých výšek (kolem 10 kilometrů) s otevíráním padáků jak ve velké (HAHO), tak i malé výšce (HALO), (Stehlík, 2010).

Speciální jednotka Britské armády (SAS)

Britská armáda vládne speciální vojenskou jednotkou SAS (Special Air Service). Systém výběru u této elitní jednotky je považován za jeden z nejkompexnějších. Dokonce někteří příslušníci námořní, vzdušné a pozemní jednotky Námořnictva Spojených států amerických (Navy SEALs) nebyli schopni tímto výběrovým řízením projít. Podle dostupných pramenů je výcvik vojáků speciální jednotky britské armády

(SAS) zatím nejtvrdí. Jednou ze základních podmínek pro přijetí je příslušnost k Britské armádě po dobu nejméně dvou let (Miller & Ridefort, 1998).

Samotný výběr příslušníků trvá po dobu pěti týdnů. Obvykle se začíná asi s dvěma sty potencionálními kandidáty. Nejprve absolvují test osobní zdatnosti, poté pochod 64 km s veškerým vybavením, s časovým limitem do dvaceti hodin. Na konci etapy musí být kandidáti schopni uběhnout 6,4 km za 30 minut a uplavat 3,2 km za 90 minut. Následuje etapa, která probíhá v džungli. Zde se kandidáti učí navigačnímu umění, patrolování, pohybu v džungli a umění přežít v džungli. Poté se vrací na základnu, kde se učí používat různé zbraně a bojové taktice.

Poslední etapa výběru je pravděpodobně nejvíce vyčerpávající. Jedná se o odolnost vůči výslechu, trvá 36 hodin. Ti, kteří úspěšně dokončí všechny fáze výběrového řízení, jsou přesunuti do operační eskadry. Jednotky SAS jsou nasazovány po celém světě, v každém podnebí. Speciální jednotky britské armády (SAS) disponují širokým arzenálem zbraní (Robinson, 2004).

Francouzská elitní protiteroristická jednotka (GIGN)

Další elitní protiteroristická jednotka je francouzská GIGN (Groupe d'Intervention de la Gendarmerie Nationale). Jednotka spadá pod velení ozbrojených sil. K jejím úkolům patří také záchrana rukojmích jak na území Francie, tak i kdekoli na světě, pokud je třeba. Podle Business Insideru se uvádí, že od svého založení v roce 1973 členové francouzské elitní protiteroristické jednotky GIGN zachránili již přes 600 lidí.

K francouzské elitní protiteroristické jednotce (GIGN) je od roku 2007 přidružena i skupina zajišťující ochranu francouzského prezidenta (Bernard, Thiel, Ponfilly, 2017).

Jednotka zvláštního určení (SSG)

Jednotka SSG (The Special Service Group) v Pákistánu je označována jako „Černí čápy“, pro jejich černé pokrývky hlavy. Příslušníci zvláštního určení (SSG) jsou nasazováni na mimořádně nebezpečné akce. V říjnu roku 2009 zachránilo komando SSG z kancelářské budovy 39 rukojmích držených ozbrojenci z teroristické skupiny Tálibán.

Výběrové řízení, kterým uchazeči této elitní jednotky procházejí, se skládá z 58 kilometrů dlouhého pochodu, jenž musí splnit během dvanácti hodin. Po tomto pochodu následuje osmikilometrový běh. Ten musí vojáci absolvovat v plné polní do padesáti minut.

Vojáci Armádní jednotky zvláštního určení jsou houževnatí a odhodlaní bojovníci. Při jejich výcviku se klade obrovský důraz na fyzickou zdatnost, zejména na bojová umění. Velký význam se přikládá i výsadkovému výcviku.

Členové Armádní jednotky zvláštního určení museli nejprve absolvovat školy pro výsadkáře a pro rangery. Poté byli přijati k plukům zvláštních vojsk, kde nacvičovali bojovou taktiku a množství zvláštních operací pro přežití v džungli (Miller & Ridefort, 1998).

Námořní, vzdušné a pozemní týmy Námořnictva Spojených států amerických (Navy SEALs)

Spojené státy americké mají několik vojenských elitních jednotek, z nichž nejznámější jsou asi Navy SEALs, oficiálně United States Navy's Sea, Air and Land Teams (Námořní, vzdušné a pozemní týmy Námořnictva Spojených států amerických).

Navy SEALs jsou primární vojenský útvar zvláštních sil námořnictva Spojených států amerických, spadající pod Velitelství zvláštní námořní bojové činnosti. Tyto jednotky se vyznačují všestranností a schopností provádět za jakýchkoli podmínek vysoce specializované vojenské operace na moři, ve vzduchu i na zemi. V nekonečné válce s terorismem jsou tyto jednotky využívány především pro cílené zásahy

a speciální průzkum na nepřátelském území, pro záchranu rukojmích s využitím nekonvenčních metod boje (Miller & Ridefort, 1998).

Samotný výcvik příslušníků je považován za jeden z nejnáročnějších vůbec. Může trvat až třicet měsíců. Přibližně 75% zájemců o zařazení k této elitní jednotce vzdá výcvik ještě před jeho dokončením.

Výcvik vyžaduje psychickou odolnost stejně jako tupou fyzickou výdrž. Během proklínaného „pekelného“ týdne (je to šestý týden kurzu), mají frekventanti jen čtyři hodiny spánku za šest dní (Couch, Doyle, Fleischer, 2014).

Jednotky zvláštního určení ruské armády (Specnaz)

Pod názvem Specnaz jsou označovány jednotky zvláštního určení ruské armády. Specnaz není název konkrétní jednotky, ale obecný výraz pro celou řadu rozdílných jednotek. Jednotky Specnaz působí v misích při zabraňování únosů letadel, spolupracují s pořádkovými silami při potlačování masových demonstrací. Členové Specnaz se podílejí na osvobozování unesených osob a zadržování zvláště nebezpečných pachatelů (Lang & Walter, 1997).

Výcvik jednotek zvláštního určení ruské armády (Specnaz) odpovídá podmínkám skutečné války. Bývalo zvykem, že členy se stávali převážně dobře trénovaní atleti. Úvodní část výcviku provází poměrně značná brutalita, jak psychická tak fyzická. Vojáci jsou šikanováni, ponižováni, zažívají realistické metody výslechů a válečných situací, ve figurínách je skutečná krev. Při výcviku nechybí ani použití chemických látek, ostré munice a výbušnin, takže se vojáci neustále pohybují na hranici rizika úmrtí. Neobvyklý nebyl ani výcvik s využitím protivníkovy techniky, cvičilo se její použití, pronikání do technických sítí, vyhledávání cílů, výuka jazyků, používání sabotážních technik, horolezectví či lyžování. Součástí výcviku jednotek Specnaz je i výsadkářský výcvik. Realizují si seskoky z abnormálně malých výšek a s pozdním otevřením padáku (Miller & Ridefort, 1998).

2.3 Vznik a vývoj vojenského elitního kurzu Komando AČR

Armáda České republiky organizuje elitní výcvikový kurz Komando od roku 2005 z iniciativy příslušníků 4. brigády rychlého nasazení. U jeho zrodu stál kromě jiných i generálmajor Aleš Opata. Od roku 2010 organizuje tento elitní kurz Velitelství výcviku Vojenská akademie Vyškov. Nyní je to úsek přípravy Komando Institutu přípravy do zahraničních operací a speciální přípravy pod vedením majora Roberta Zahurance, jeho instruktorů a také instruktorů z útvarů a zařízení AČR.

Kurz Komando se koná dvakrát ročně, na jaře a na podzim. Elitnímu bojovému kurzu Komando předchází dvanáctidenní výběrové řízení. Samotný kurz trvá 26 dní.

Od počátku vzniku kurzu, tedy od roku 2005 do konce roku 2016 elitní kurz Komando úspěšně dokončilo pouze 180 vojáků. Výcvik Komando obvykle úspěšně dokončí necelých 15 % původního počtu zájemců (http://www.rozhlas.cz/_zprava/1664516).

2.3.1 Historie a tradice vojenského elitního kurzu Komando

Vojenský elitní kurz Komando organizovaný armádou České republiky navazuje na britské jednotky Commandos, které byly cvičeny na náročné výsadkové akce.

Britské oddíly Commandos vznikly v roce 1940 jako speciální jednotky pro drobné a přesné útoky na nepřítele. Příslušníci Commandos se proslavili například útokem na Saint-Nazaire. Šlo o britskou speciální vojenskou operaci proti tehdejší Třetí říši. Ta ovládala přístav ve francouzském městě Saint-Nazaire během druhé světové války. Šlo o největší akci provedenou oddíly Commandos za druhé světové války.

Příslušníci Commandos procházeli výcvikem ve skotských horách. První britští Commandos však byli cvičeni především pro námořní výsadkové akce, protože právě moře bylo nejvýhodnější cestou pro přepravu speciálních skupin na nepřátelské území. Speciální bojové jednotky Commandos byly velmi univerzální, a proto mohly být vyslány téměř kamkoli. Členové Commandos dokonale ovládali práci s výbušninami,

boj z blízka, horolezectví, plavání. Brigáda byla později rozdělena na prapory a dále na roty. Po válce byly Commandos rozpuštěny (Jenšík, 2012).

Obrázek 7. Členové Commandos při plnění bojového úkolu (převzato a upraveno z Jenčík, 2012)

2.3.2 Bojové komando Útvar podpory speciálních operací

Armáda České republiky má sestavenou také speciální jednotku, jejíž součástí je bojové komando Útvar podpory speciálních operací. Skládá se z bojové jednotky typu komanda a z jednotky zaměřené na informační a psychologické operace, jejíž úkolem je analýza plánování a koordinace vlastních vojenských informací pro armádu. Jednotka komanda má za úkol zajistit vnější kordon, palebnou podporu nebo zajistit konvoj při vniknutí na cizí území pro specialisty 601. skupiny speciálních sil. Členové jednotky

komanda jsou specifické svojí univerzálností. Mají všeobecnou znalost z jednotlivých bojových činností (<http://www.armyweb.cz/clanek/centrum-podpory-specialnich-sil-cpss>).

Zásahové týmy komanda operují v malých skupinách v počtu osmi až dvanácti lidí a jsou naprosto soběstační. V případě nutnosti zásahu této elitní vojenské jednotky jsou jednotlivé bojové úkoly rozděleny mezi členy komanda. Při ztrátě jednoho z členů v bojové akci musí umět zásahový tým okamžitě nahradit pozici jeho zaměření, a tím pokračovat dále v plnění bojového úkolu.

Specializace příslušníků bojového komanda

- *Řidič*

Specializací řidiče je řízení všech dostupných motorových prostředků. Řidič bojového komanda musí prokázat zručnost v ovládání těchto vozidel. Je zodpovědný za jejich údržbu.

Zásahová skupina komanda se bude přesouvat terénem k místu určení a v případě, že dojde k poruše bojového vozidla, bude úkolem řidiče tento prostředek uvést co nejrychleji opět do provozu, aby se mohl dokončit přesun skupiny na místo určení.

- *Spojař*

Zajištění spojení na velmi dlouhou vzdálenost mezi skupinou a operačním stanovištěm je úkolem spojaře. Zajištění spojení je velmi důležité pro přijímání rozkazů v průběhu nasazení operační skupiny v terénu. Mezi další úkoly spojaře patří zajištění možnosti přenosu audio a video záznamu z dané lokality.

- *Pyrotechnik*

Pyrotechnik je zaměřený především na aktivaci a deaktivaci nástražných výbušných systémů při plnění speciálních úkolů. Musí umět zvládnout trhací práce jako například odpálit dveře, prorazit otvor ve zdi atd.

- *Psovod*

Úkolem je výcvik svěřeného psa takovým způsobem, aby neohrožoval zásahový tým, který společně provádí prohlídku objektu. Použití psa v akci je různorodé a výcvik je zaměřený například na střelbu, výsadek, vyhledávání apod.

- *Odstřelovač*

Zajišťování postupu zásahového týmu k pachateli je úkolem odstřelovače. V některých případech je standardním postupem tzv. „opu zelená“. Tento signál značí pro povel zahájení střelby na pachatele.

Odstřelovači bojového komanda provádějí především dlouhodobou pozorovací činnost. Musí vydržet ve strnulé pozici i několik hodin, aby neprozradili svoji přítomnost a tím nerozkryli dlouhodobě připravovanou akci. Pozice odstřelovače při pozorování je velmi důležitou součástí průběhu celé operace, kde je tento člen předsunutým okem celé jednotky.

Odstřelovač musí ovládat dokonalou znalost zásad maskování a pohybu v terénu. Pravidlo pro odstřelovače zní: „Jeden výstřel, jeden mrtvý!“ Umístění výstřelu tedy musí být takové, aby došlo k porušení všech tělesných funkcí v co nejkratší době. Je třeba ovšem brát v úvahu vzdálenost, úhel a možnost odchylky ke vzdálenému cíli.

- *Potápěč*

Potápění je někdy nezbytným způsobem pro překonání terénních překážek do místa určení zásahového týmu. Výcvik potápěče je zaměřený k záchranným pracím.

- *Zdravotník*

Zdravotník v akci musí být dostatečně připravený proto, aby uměl poskytnout adekvátní zdravotnickou pomoc (Holoubek, 2005).

2.3.3 Specializace a zaměření kurzu Komando

Kurz je zaměřen především na rozvoj velitelských schopností a dovedností důstojníků, praporčíků a rotmistrů, kteří jsou zařazeni na vybraná systematizovaná místa velitelů malých jednotek (velitel a zástupce velitele čety, velitel družstva, velitel roty). Cílem je tedy vycvičit vhodné kandidáty na základní velitelské funkce.

Jde o nejnáročnější výcvik, jaký v Česku vojáci mohou absolvovat. Tento výcvik a jeho náročnost lze srovnávat například s výcvikem Cizinecké legie ve francouzské Guyaně nebo s kurzy přežití amerických Rangers. Úspěšné ukončení výcviku Komando vyžaduje vysokou fyzickou i psychickou připravenost.

V průběhu kurzu Komando vojáci procvičují plánování boje a operací, boje s nepřítelem, navádění dělostřelecké a minometné palby až po přivolání letecké podpory. Účastníci kurzu trpí nedostatkem spánku, jsou neustále vystavováni psychickému tlaku a stresovým situacím. Během plnění jednotlivých úkolů se dostanou až na samotnou hranu svých schopností. Experti a instruktoři v podstatě zúčastněné vojáky testují, zda jsou dostatečně odolní, aby mohli velet. Musí prokázat, že jsou schopni snášet enormní únavu a fyzické vypětí a zda jsou schopni při tom všem správně rozhodovat (http://www.rozhlas.cz/_zprava/1664516).

Dost často se stává, že již na samotném začátku výběrových řízení k elitním speciálním vojenským jednotkám (také kurz Komando), i vynikající sportovci nebo mistři speciálních bojových technik rezignují už v prvních dnech, kdy například další noc po hodině spánku vyráží jejich skupina na intenzivní pochod v horském terénu.

Po dosažení místa slíbeného odpočinku čeká na kandidáty další úsek s ještě větším zatížením. Nedostatek spánku, který je spojený s dlouhou a monotónní fyzickou námahou, dokáže odradit i zdánlivě vhodné kandidáty. Právě díky tomuto instruktoři elitních bojových kurzů vytipovávají uchazeče, kteří se zdají být nenápadní, ovšem vytrvale míří k cíli i při výrazném nedostatku sil (Miller & Redefort, 1998).

2.3.4 Profil absolventa vojenského elitního kurzu Komando

Úspěšní absolventi elitního kurzu Komando se řadí k nejlepším profesionálům armády České republiky. Mají schopnost rychlého, racionálního a přitom nekonvenčního uvažování navzdory stresu, únavě, trvalé fyzické zátěži, nedostatku spánku. Právě tyto vlastnosti jsou nejdůležitější každého člena speciálních sil. Tito elitní vojáci jsou schopni i v těch nejsložitějších situacích nalézt nejlepší řešení, mají schopnost plánování za předvídání různých variant vývoje situace.

Mají vysokou psychickou odolnost, což nevyplývá jenom z možnosti bezprostřední účasti boje z blízka. Služba u těchto speciálních elitních složek je provázána stálým napětím spojeným se strachem z odhalení, ohrožení vlastního života či nezdaru mise. V průběhu některých vojenských akcí, do nichž jsou tito elitní vojáci nasazováni, hrozí i riziko obklíčení, zajetí a mučení. V zajetí tito vojáci mohou očekávat jen stěží dobré zacházení.

V případě nutnosti se příslušníci elitních bojových sil musejí dlouhodobě skrývat, snášet samotu a krajní nepohodlí nezávisle na ročním období a atmosférických podmínkách. Po tomto všem je zapotřebí prokázat plnou schopnost ke splnění obtížného úkol (Lang, 1997).

Absolvent kurzu Komando musí znát a umět aplikovat zásady přípravy a řízení boje, přípravy a řízení výcviku v souladu se zákony a ustanoveními vojenských řádů a předpisů na stupni družstvo a četa. Získá schopnost velet od jednotlivce až po stupeň četa jak v základních, tak ve speciálních vševojskových taktických situacích. Vědomosti a poznatky, které získá během absolvování kurzu, bude schopen díky předem stanoveným operačním postupům adekvátně a efektivně aplikovat.

V neposlední řadě by absolvent vojenského elitního kurzu Komando měl mít zvládnuty taktické drily na základních stupních, měl by je výborně znát. Taktiku u svých podřízených musí absolventi kurzu Komando v dalším období samostatně procvičovat a prohlubovat.

2.4. Vstupní požadavky pro zařazení do výběrového řízení vojenského elitního kurzu Komando

Speciální bojový kurz Komando klade na uchazeče řadu vstupních požadavků. Jednou ze základních podmínek je, aby uchazeč byl profesionálním vojákem. Vojáci musejí mít účast na kurzu schválenou svým velitelem útvaru.

Profesionální voják musí mít zdravotní klasifikaci A, tedy jeho zdravotní způsobilost mu dovoluje vykonávat vojenskou činnou službu bez omezení. Další podmínkou je, aby profesionální voják měl za posledních 12 měsíců výborné hodnocení z přezkoušení tělesné zdatnosti u svého útvaru, kde působí (Personalistika, 2015).

2.4.1 Výběrové řízení pro přijetí do kurzu Komando

Voják musí úspěšně projít výběrovým řízením, aby mohl být přijatý do vojenského elitního kurzu Komando. Výběrové řízení trvá dvanáct dní. Uchazečům jsou první den přidělena čísla. Z místa Velitelství výcviku Vojenské akademie Vyškov, kde jsou shromážděni, běží osm kilometrů se zátěží osm kilogramů do prostoru srubového tábora ve výcvikovém prostoru, kde jsou po celou dobu výcviku.

Následuje kontrola materiálu. Instruktoři vojákům odeberou vše, co nepotřebují nebo co je zakázáno (mobilní telefony, jakékoliv povzbuzující prostředky apod.). V průběhu prvních tří dnů absolvují vojáci několik fyzických testů a teoretických testů ze základních dovedností. Po těchto třech dnech se přechází na výukovou fázi, kde vojáci prodělávají výcvik v taktice, konkrétně v taktickém přesunu a v bojových drilech, kdy je kladen důraz na reakce na přímý kontakt s nepřítelem.

2.4.2 Vstupní fyzické testy elitního kurzu Komando

Fyzické testy

- *Běh na 8 km se zátěží 8 kg*

Běh na osm kilometrů se zátěží osm kilogramů je náročným fyzickým testem. Aby byl voják v tomto testu úspěšný, musí jej splnit do šedesáti minut, nemá přitom možnost kontroly času (www.102pzpr.cz).

- *Překážková dráha NATO*

Překážková dráha NATO je stejná ve všech zemích Aliance. V České republice se nachází ve Vyškově – Velitelství výcviku Vojenské akademie a v Žatci. Její celková délka je 500 metrů a během jejího zdolávání musí voják překonat celkem dvacet různých překážek. Startovat mohou současně dva lidé. Jednotlivé překážky se mohou většinou překonávat minimálně na dva či více způsobů.

Trat' se běží tzv. na volno (v případě vstupního fyzického testu do kurzu Komando), ale i se zátěží či po družstvech, kdy se družstvo přesunuje například s nosítky. Následují další překážky jako je plazení na překážce, která se postupně snižuje, přeskokování, podlézání, překonávání příčných kladin v různé výšce, labyrint apod. Překonání betonové bariéry vysoké asi tři metry a tzv. bazén patří mezi ty nejtěžší překážky. Jedná se o fyzicky náročný test. Pravidla překonávání překážek jsou velmi přísná. Pokud voják vybočí mimo danou dráhu, začíná překážku zdolávat od začátku (<http://www.policie.cz/clanek/tydenni-kurz-policistu-u-armady.aspx>).

- *Přesun na 20 km se zátěží 20 kg*

Další z fyzicky velmi náročných testů, který musí vojáci splnit je pěší přesun dlouhý dvacet kilometrů s dvaceti kilogramovou zátěží. Tento přesun se realizuje pro vojáky v neznámém terénu. Maximální časový limit pro úspěšné zvládnutí pěšího přesunu jsou čtyři hodiny. Tato disciplína je pro profesionální vojáky AČR ve výběrových řízeních vojenského elitního kurzu Komando jednou z nejobtížnějších.

- *Orientační běh*

Posledním z fyzických testů při výběrových řízeních vojenského kurzu Komando je orientační běh. V neznámém terénu se voják musí přemístit z místa A do místa B. Maximální časový limit pro úspěšné splnění orientačního běhu jsou dvě hodiny.

2.4.3 Vstupní teoretické testy a praktická přezkoušení

Teoretické testy

- *Test z taktické přípravy*

Taktickou přípravou se rozumí činnost vojáka v boji. Pro splnění teoretického testu z taktické přípravy musí voják bezpodmínečně ovládat všechny postupy a povinnosti v boji. Příprava vojáka k plnění taktických úkolů v boji je součástí základních cviků a činností, které voják vykonává automaticky, bez toho aniž by dostal k této činnosti rozkaz.

Povinnosti, postupy a znalosti z teorie taktické přípravy:

- znát bojový úkol čety, družstva a svůj úkol
- znát bojové možnosti výzbroje pravděpodobného nepřítele, zvláště její nejzranitelnější místa
- umět ovládat svou přidělenou zbraň, ruční granáty a efektivně je používat v boji s nepřítelem
- znát rozsah a postup budování ochranných staveb družstva, zřizování výbušných a nevýbušných zátarasů
- nepřetržitě pozorovat bojiště, signály nadřízeného a sledovat činnost sousedů, včas zajišťovat nepřítele a jeho zjištění hlásit veliteli
- úporně bojovat v obraně, směle útočit, ničit nepřítele všemi způsoby a prostředky, projevovat iniciativu a vynalézavost v boji
- poskytovat pomoc druhovi a nahradit jej v boji

- dovedně využívat terén, prostředky individuální ochrany a ochranné vlastnosti vozidel, umět rychle budovat okopy a úkryty, maskovat svoje postavení a činnost, překonávat zátarasy, překážky a zamořené prostory, provádět speciální očištění
- umět rozpoznávat vzdušného nepřítele, vést palbu z ručních zbraní na jeho letouny a vrtulníky, znát jejich nejzranitelnější místa a činit opatření k ochraně proti vysoce přesným zbraním
- znát varovné signály, signály pro navádění vozidel, signály pro řízení boje a další smluvené signály, umět je používat a prakticky na ně plnit činnost
- chránit velitele v boji a v případě jeho zranění převzít velení družstva a splnit úkol ve stanovené době
- bránit svěřenou výzbroj a ostatní techniku, neopouštět je bez rozkazu (Rak, 2009).

- *Test z topografické a spojovací přípravy*

Vstupní test pro přijetí do kurzu Komando předpokládá, že voják má výborné znalosti také z topografické a spojovací přípravy. Zásahový tým se při plnění svého poslání musí umět velmi dobře orientovat v rozsáhlém terénu. Je proto nezbytné, aby všichni členové (absolventi elitního kurzu Komando) zvládli prvky topografické přípravy a uměli číst mapu. Vojáci musí také znát druhy komunikačních prostředků, radioreléové, satelitní, linkové, uzlové a signální prostředky.

Rozsah teoretických znalostí z topografické přípravy:

- znalosti topografických a navigačních pomůcek, orientace v mapách
- umět si ujasnit časové pásmo, vztah místního pásmového času k světovému času
- chápat souřadnicový referenční systém, kartografické zobrazení, úhlové a délkové jednotky používaných map, jednotky zobrazených souřadnic
- znát a umět používat zásady utajované komunikace (Rak, 2009).

- *Test ze střelecké přípravy*

Teoretická střelecká příprava a následné praktické použití střelných zbraní jsou jedny z nejdůležitějších požadavků u členů vojenského elitního kurzu Komando. Pistoli používá mnoho vojáků vzhledem k tomu, že je malá, praktická a velmi vhodná i jako prostředek osobní ochrany.

Členové elitního kurzu Komando potřebují pistoli jako svoji záložnou zbraň a v některých případech během utajené akce jako zbraň hlavní a jedinou. Absolventi kurzu Komando musejí bezpodmínečně ovládat různé typy zbraní, a to jak krátkých tak zároveň i dlouhých.

Nutná znalost teorie pro střeleckou přípravu členů kurzu Komando:

- bojové použití a charakteristika střelných zbraní
- znát technická data samopalu vzor 58, pistole vzor 82 ráže 9 mm, pistole GLOCK 17 ráže 9 mm a ručního granátu URG-86
- správné postupy držení zbraně a jejího uchopení
- střelecké postoje a polohy
- zásady bezpečné manipulace se střelnou zbraní (Holoubek, 2005).

- *Test ze zdravotnické přípravy*

U testu zdravotní způsobilosti se zjišťují u vojáků teoretické znalosti a vědomosti v oblasti základních pravidel zdravotnické přípravy, poskytování první pomoci s cílem obnovit a zachovat životní funkce a minimalizovat následky postižení, poskytnutí první pomoci i při použití bojových chemických látek. Teoretické znalosti z tohoto testu se poté aplikují do praxe (Rak, 2009).

Praktická přezkoušení

- *Přezkoušení ze střelecké přípravy a zdravotní způsobilosti v praxi*

Vojáci jsou hodnoceni ze střelecké přípravy a zdravotní způsobilosti i po praktické stránce. Člen Komanda musí umět zabezpečit zdravotnickou podporu. Ta je

hlavně zaměřena na udržení bojové síly formou prevence nemocí, zdravotnického odsunu, včasné léčby nemocných, raněných a zasažených, jejich zotavení a návrat k vojskům (Rak, 2009).

- *Lanové techniky a vázání uzlů*

Profesionální vojáci musí ovládat základní práce s lanem, balení, přenášení, slaňování bez speciálních pomůcek. Musí zvládnout vázání nejdůležitějších uzlů.

- *Hodnocení komplexního výcviku a bojových drilů*

Poslední fází výběrového řízení elitního bojového kurzu Komando je hodnocení komplexního výcviku, taktických přesunů a bojových drilů. Instruktoři hodnotí vojáky při plnění různých bojových úkolů, překonávání překážek a činnostech při kontaktu s nepřítelem.

2.5 Samotný průběh elitního vojenského kurzu Komando

Samotný průběh kurzu je maximálně přiblížen reálným bojovým podmínkám. Vojáci v kurzu nemají ani jména, ani hodnosti, ale jenom čísla. Ve výcvikovém kurzu Komando probíhá výuka stále opakující se nacvičování taktických přesunů, bojových drilů a reakcí na protivníka. Právě díky tomuto jsou na konci kurzu vojáci schopni samostatně naplánovat a provést léčku nebo přepad protivníka (Personalistika, 2015).

Jak vypadá den v kurzu Komando

- 5:30 - budíček, příprava materiálu, snídaně a teoretická příprava na výcvikový den
- 9:00 - přesun do terénu a praktický výcvik včetně plnění náročných bojových úkolů, přepadů, léček
- 12:00 - půlhodinová přestávka na odběr stravy

- 12:30 - procvičování nesplněných úkolů z dopoledne nebo "drilování", fyzicky náročné pěší přesuny, plazení, běh
- 22:00 - odborné přednášky, docvičení námětů, které účastníci během dne nezvládli, noční výcvik
- 24:00 - čištění zbraní a výstroje

(http://zpravy.idnes.cz/krev-a-pot-nejtvrdsi-cesky-armadni-kurz-komando-zacina-plz-/zpr_nato.aspx?c=A101102_164220_zpr_nato_inc)

„Dost často jsme si sáhli na dno sil, tělo bolelo, spánkový deficit o sobě dal také vědět, ale díky tomu, že jsme stáli při sobě a pomáhali si, jsme se dostali až do vysněného cíle, sem“. Tak zhodnotil za všechny zúčastněné rotný Slušný, nejlepší absolvent elitního vojenského kurzu Komando za rok 2016. Za sebou měl čtyři týdny cvičení, během kterého s dalšími účastníky trénovali třeba léčku na auto nebo výsadky z vrtulníku do vody, a to pod extrémní fyzickou a psychickou zátěží.

Byl to právě rotný Slušný, který naplánoval a uskutečnil léčku, jejíž scénář připravovali vojáci dva a půl dne. Během toho naspal 40 minut. Slušný plánoval zastavení vozidla pomocí stromů. Na jeho signál se odpálily stromy. Cestu, po níž vozidlo jelo, zepředu i zezadu vojáci zatarasili. Následně úderný tým překonal a odzbrojil celou posádku vozidla. Celá akce netrvala ani deset minut (<http://chrudimskenoviny.cz/kategorie/zpravy/paragani-predvedou-v-utery-slavnostni-nastup-na-resselove-namesti>).

“Nejde říct, že jedna jediná věc by byla nejtěžší, ale právě to jak jsou poskládány za sebou tak, aby prověřily. Spánkový deficit do toho fyzická námaha a málo jídla,“ říká Petr Slušný. Nový člen Komanda Slušný také zmínil, že v průběhu kurzu on i jeho kolegové vyzkoušeli spoustu zajímavých věcí, které jsou pro jejich další službu v armádě velmi cenné (http://www.rozhlas.cz/_zprava/1664516).

Vedoucí kurzu major Robert Zahuranec rovněž potvrzuje, že kurz Komando je nejtěžším kurzem České armády.

“Dostanou bojový úkol, musí si ujasnit v hlavě, co to znamená, jestli jsou schopni to provést, popřípadě s jakým materiálem, co k tomu potřebují, v jakém čase. Pak už plánujou, koukají na mapu, jsou zasazeni a provádějí úkol“. Přesné a konkrétní úkoly, které vojáci musí během výcviku zvládnout, prozradit nechtěl. “Já vám to nemůžu říct úplně konkrétně, protože by se nám borci připravovali na útvarech na plnění konkrétního úkolu dva roky dopředu,“ vysvětluje (http://www.rozhlas.cz/_zprava/1664516).

Kurz Komando svou tradicí navazuje na výcvik československých vojáků během druhé světové války, kteří se ve Velké Británii připravovali na výsadek do vlasti. “Tam se používala ostrá munice při jakémkoliv výcviku – ostré granáty, sebeobrana s ostrými noži. My už v současné době taky provádíme v našem kurzu ničení, to znamená práce s trhavinami, jsou tam i bojové ostré střelby. Používáme i vylodovací operaci – překonávání vodních překážek,“ dodává Zahuranec.

Profesionální voják Ondřej Hejda nasbíral cenné zkušenosti a náročný kurz Komando, který probíhal v roce 2016, také úspěšně dokončil. “Chvilími byly myšlenky, hlavně v noci, když bylo ošklivé počasí, že je to těžké a jak by bylo lehké to vzdát. Potom se ale člověk podívá okolo na své kamarády, kteří drží a bojují a najde se v něm ta síla a poví si, že to vydrží až do konce,“ sděluje své pocity Ondřej Hejda.

Úspěšní absolventi, profesionální vojáci, kteří dokončili vojenský elitní kurz Komando, věří, že jim získané zkušenosti a znalosti pomohou při vedení jejich vlastních jednotek. “Může mě to posunout dopředu ve zkušenostech a znalostech co jsem v tomto kurzu nabral. Na útvarech se tyto činnosti jedou zřídka a není přístup k takovému materiálu a výcviku,“ dodává nejlepší absolvent kurzu Komando za rok 2016 Petr Slušný (http://www.rozhlas.cz/_zprava/1664516).

2.5.1 Ukončení kurzu a slavnostní předání insignií

Úspěšní profesionální vojáci, kteří splní vstupní požadavky, výběrové řízení a komplexní výcvik elitního kurzu Komando přebírají pamětní medaile a certifikáty o jeho splnění a stávají se právoplatnými členy této vojenské elity. Jejich vojenský stejnokroj je označený odznakem a nášivkou kurzu Komando.

Obrázek 8. Odznak a nášivka elitního bojového kurzu Komando

Ke slavnostnímu vyřazení těchto vojáků dochází tradičně v kryptě kostela svatého Cyrila a Metoděje v pražské Resslově ulici, kde zahynuli parašutisté, kteří provedli atentát na Reinharda Heydricha, zastupujícího říšského protektora.

Absolventi nejprve uctívají památku zemřelých parašutistů minutou ticha, poté vyslechnou českou hymnu a přebírají certifikáty. Tyto slavnostní dekryty v roce 2014 mimo jiné předával poslední žijící parašutista československé zahraniční armády Jaroslav Klemeš.

“Scházíme se právě na tomto místě, abyste na vlastní kůži pocítili paralelu s těmi, co zde padli. Přísahali, že se nikdy nevzdají, a aby svým slovům dostáli, raději si sáhli na to nejcennější, svůj život,” řekl Karel Klinovský, náčelník Institutu přípravy do zahraničních operací a speciální přípravy vyškovské Vojenské akademie.“

“Přijetím insignií kurzu Komando se tak i vy stáváte nositeli těchto myšlenek a idejí a přeji si, abyste z nich také nikdy neustoupili,” dodal.

“Půda, na které stojíme, musí být posvátná každému vojákovi, potažmo každému občanovi naší vlasti. Každá píď, každý centimetr tohoto prostoru totiž představují věci vyšší, za které je třeba bojovat,” doplnil velitel Velitelství výcviku Vojenské akademie Vyškov plukovník Jan Holec (<http://zpravy.idnes.cz/mfdnes.asp>).

3 CÍLE A VÝZKUMNÉ OTÁZKY

3.1 Hlavní cíl práce

Hlavním cílem bylo zjistit úspěšnost profesionálních vojáků Armády České republiky, vzhledem k jejich fyzické a psychické způsobilosti ve výběrových řízeních vojenského elitního kurzu komando.

3.2 Dílčí cíle

1. Analyzovat výsledky výběrových řízení vojenského elitního kurzu Komando od roku 2011 do roku 2017.
2. Na základě šetření úspěšnosti a neúspěšnosti profesionálních vojáků v jednotlivých disciplínách při výběrových řízeních vojenského elitního kurzu Komando sestavit podklady, které mohou sloužit jako příprava na jednotlivé zátěžové fyzické testy a psychická zatížení.
3. Přispět k optimalizaci průběhu výběrových řízení vojenského elitního kurzu Komando.

3.3 Výzkumné otázky

1. Jaké jsou trendy úspěšnosti splnění výběrových řízení vojenského elitního kurzu Komando od roku 2011 do roku 2017.
2. Jaké je pořadí obtížnosti jednotlivých disciplín výběrových řízení 2011 - 2017 vojenského elitního kurzu Komando?
3. Jaká je úspěšnost dokončení profesionálních vojáků vojenského elitního kurzu Komando?

4 METODIKA

4.1 Výzkumný soubor

Výzkumný soubor tvořili profesionální vojáci z různých vojenských útvarů z řad Armády České republiky. Do výzkumného souboru bylo zahrnuto za rok 2011: 116 profesionálních vojáků, za rok 2012: 77 profesionálních vojáků, 2013: 125 vojáků, 2014: 117 vojáků, 2015: 67 vojáků, 2016: 83 vojáků a v roce 2017 výzkumný soubor tvořilo 36 profesionálních vojáků. Celkem 621 zúčastněných profesionálních vojáků, (614 mužů, 7 žen), ve věku 19 – 37 let. Průměrný věk zúčastněných byl 27 let. Profesionální vojáci, kteří se účastnili výběrových řízení, vojenského elitního kurzu Komando, působili z více jak 50% u bojových armádních jednotek.

4.2 Realizace výzkumu

Dne 6.2.2017 jsem osobně navštívil Velitelství výcviku Vojenské akademie Vyškov. Představu mé diplomové práce a výzkumného projektu jsem konzultoval přímo s velitelem instruktorů úseku přípravy vojenského elitního kurzu Komando majorem Robertem Zahuranecem. K realizaci výzkumného projektu byl nutný nejen jeho souhlas, ale také souhlas jeho nadřízených. Taktéž bylo nutné získat povolení dalších instruktorů úseku přípravy kurzu Komando, abych se jako pozorovatel mohl účastnit jednotlivých výběrových řízení. Všechna potřebná, souhlasná vyjádření a povolení mi major Zahuranec potvrdil dne 13.2.2017. Bez souhlasu všech výše zmiňovaných by nebylo možné výzkum realizovat.

Při zahájení výběrových řízení vojenského elitního kurzu Komando bylo účastníkům velmi stručně oznámeno, že u jednotlivých disciplín budu figurovat jako pozorovatel a budu zaznamenávat jejich výsledky, které budou sloužit ke studijním účelům. Dále bylo profesionálním vojákům řečeno, že moje osoba nebude nijak zasahovat do hodnocení či do průběhu výběrového řízení.

Výzkumné šetření se uskutečnilo ve srubovém táboře vojenského výcvikového prostoru Březina okresu Vyškov v lesnatém území Dražanské vrchoviny. Právě zde byla sledována úspěšnost plnění jednotlivých úkolů a samotné výkony profesionálních vojáků v jednotlivých disciplínách výběrového řízení vojenského elitního kurzu Komando.

Fyzické testy i hodnocené komplexní výcviky výběrových řízení vojenského elitního kurzu Komando prováděli profesionální vojáci v přesně stanoveném pořadí (Tabulka 1 a Tabulka 2). Neúspěšné splnění jakékoli disciplíny, znamenal pro vojáky okamžité ukončení výběrového řízení vojenského elitního kurzu Komando.

Sběr dat byl realizován v průběhu 6 týdnů. Analýza kladených úkolů a úspěšnosti profesionálních vojáků ve výběrových řízeních vojenského elitního kurzu Komando byla vyhodnocována od roku 2011 do roku 2017.

Od 15.5. do 23.5. 2017, od 4.10. do 13.10. 2016 a od 30.3. do 9. 4. 2015 jsem se jako pozorovatel účastnil výběrových řízení vojenského kurzu Komando. Zde byl sledován průběh jednotlivých částí výběrových řízení vojenského elitního kurzu Komando, taktika a technika profesionálních vojáků, plnění kladených požadavků.

4.3 Metody sběru dat

Hodnoty a výsledky z výběrových řízení vojenského elitního kurzu Komando byly získávány pomocí metody přímého pozorování. Pro získání statistik a podrobnějších informací byla využita metoda verbální komunikace typu osobní i elektronické konverzace a rozhovoru. Pro testování fyzické výkonnosti profesionálních vojáků byly využity elektronické stopky Spartan. Pro testování vojenských dovedností bylo využito subjektivního a normativního hodnocení.

4.4 Statistické zpracování

Pro utřídění dat byl využit tabulkový procesor Microsoft Excel 2007. Naměřené hodnoty jednotlivých testů byly zaokrouhleny na celé sekundy. Byly spočítány základní statistiky úspěšných a neúspěšných profesionálních vojáků ve sledovaných disciplínách výběrových řízení vojenského elitního kurzu Komando. Pro přehlednější porovnání výsledků bylo využito grafů relativní úspěšnosti.

5 VÝSLEDKY

5.1 Úspěšnost profesionálních vojáků ve výběrových řízeních 2011 - 2017

Níže je zaznamenána úspěšnost profesionálních vojáků v jednotlivých disciplínách fyzických testů, základních dovedností (Tabulka 1) a komplexních výcviků včetně bojových drilů (Tabulka 2) při výběrových řízeních vojenského elitního kurzu Komando od roku 2011 do roku 2017. Nejúspěšnější výběrové řízení proběhlo na jaře roku 2012 (80% úspěšnost), nejméně úspěšným byl podzim roku 2016 (17 % úspěšnost), (obrázek 9). K výběrovým řízením vojenského elitního kurzu Komando se přihlásilo od roku 2011 do roku 2017 celkem 621 profesionálních vojáků. Celková úspěšnost činila 275 profesionálních vojáků, což představuje méně jak 45 % všech zúčastněných.

Tabulka 1. Výsledky výběrových řízení vojenského elitního kurzu Komando 2011 - 2017 fyzických testů a základních dovedností

Rok	1. Běh na 8km s 8 kg zátěží (do 60 min.)	2. Orientační běh (do 120 min.)	3. ZD (STŘEL., TAKT., SPOJ, TOPO, LD)	4. Překážková dráha NATO (do 6 min.)	5. Pochod 20 km s 20 kg zátěží (do 240 min.)
ZÚČASTNĚNÍ UCHAZEČI/ÚSPŠNÍ UCHAZEČI					
jaro 2011	73/71 (-2)	71/71 (0)	71/65 (-6)	65/64 (-1)	64/57 (-7)
podzim 2011	43/43 (0)	43/42 (-1)	42/40 (-2)	40/40 (0)	40/36 (-4)
jaro 2012	30/30 (0)	30/30 (0)	30/29 (-1)	29/29 (0)	29/27 (-2)
podzim 2012	47/46 (-1)	46/43 (-3)	43/35 (-8)	35/35 (0)	35/30 (-5)
jaro 2013	61/56 (-5)	56/47 (-9)	47/44 (-3)	44/43 (-1)	43/30 (-13)
podzim 2013	64/58 (-6)	58/54 (-4)	54/46 (-8)	46/43 (-3)	43/28 (-15)
jaro 2014	52/50 (-2)	50/44 (-6)	44/37 (-7)	37/35 (-2)	35/27 (-8)
podzim 2014	65/63 (-2)	63/60 (-3)	60/55 (-5)	55/53 (-2)	53/42 (-11)
jaro 2015	39/39 (0)	39/39 (0)	39/38 (-1)	38/38 (0)	38/37 (-1)
podzim 2015	28/28 (0)	28/25 (-3)	25/19 (-6)	19/19 (0)	19/14 (-5)
jaro 2016	31/30 (-1)	30/25 (-5)	25/19 (-6)	19/18 (-1)	18/17 (-1)
podzim 2016	52/49 (-3)	49/39 (-10)	39/23 (-16)	23/19 (-4)	19/17 (-2)
jaro 2017	36/35 (-1)	35/34 (-1)	34/31 (-3)	31/31 (0)	31/25 (-6)

Vysvětlivky:

ZD - základní dovednosti

STŘEL. - střelecká

TAKT. - taktická

SPOJ - spojovací

TOPO - topografická

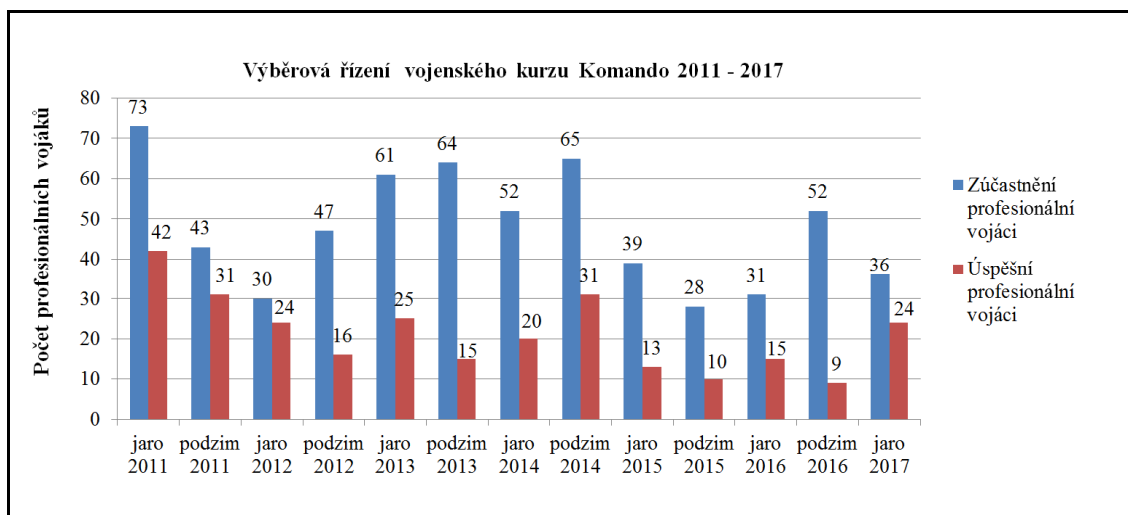
LD - lanové dovednosti

Tabulka 2. Výsledky výběrových řízení vojenského elitního kurzu Komando 2011 - 2017 z komplexních výcviků a bojových drillů

Rok	6. KPV (taktické přesuny, překonávání překážek, plánování)	7. Bojové drily (činnost na kontakt s nepřítelem)
<i>ZÚČASTNĚNÍ UCHAZEČI/ÚSPŠNÍ UCHAZEČI</i>		
jaro 2011	57/46 (-11)	46/42 (-4)
podzim 2011	36/32 (-4)	32/31 (-1)
jaro 2012	27/24 (-3)	24/24 (0)
podzim 2012	30/20 (-10)	20/16 (-4)
jaro 2013	30/26 (-4)	26/25 (-1)
podzim 2013	28/19 (-9)	19/15 (-4)
jaro 2014	27/22 (-5)	22/20 (-2)
podzim 2014	42/34 (-8)	34/31 (-3)
jaro 2015	37/18 (-19)	18/13 (-5)
podzim 2015	14/11 (-3)	11/10 (-1)
jaro 2016	17/15 (-2)	15/15 (0)
podzim 2016	17/11 (-6)	11/9 (-2)
jaro 2017	25/24 (-1)	24/24 (0)

Vysvětlivky:

KPV- komplexní výcvik

Obrázek 9. Graf zúčastněných/úspěšných profesionálních vojáků ve výběrových řízeních vojenského elitního kurzu Komando od roku 2011 do roku 2017.

5.2 Výsledky počtu úspěšných profesionálních vojáků v jednotlivých disciplínách výběrových řízení 2011 - 2017

Z údajů výběrových řízení od roku 2011 do roku 2017 vojenského elitního kurzu Komando jsme zjistili výrazné odlišnosti v počtech úspěšných profesionálních vojáků jednotlivých disciplín fyzických testů i praktických vojenských dovedností (Tabulka 3).

Výběrová řízení obsahovala celkem sedm disciplín. Nejnižší počet úspěšných profesionálních vojáků jsme zaznamenali u šesté disciplíny - komplexní výcvik - taktické přesuny, překonávání překážek, plánování (78 % úspěšnost). Nejvyšší počet úspěšných profesionálních vojáků byl u čtvrté disciplíny – překážková dráha Nato (97 % úspěšnost), (obrázek 10).

Tabulka 3. Úspěšnost profesionálních vojáků v jednotlivých disciplínách při výběrových řízeních 2011 – 2017 vojenského elitního kurzu Komando

Rok	Běh 8km/8kg	OB	ZD	PD NATO	Pochod 20km/20kg	KPV	Bojové drily
ZÚČASTNĚNÍ UCHAZEČI/ÚSPŠNÍ UCHAZEČI							
2011 – 2017	621/598	598/553	553/481	481/467	467/387	387/302	302/275

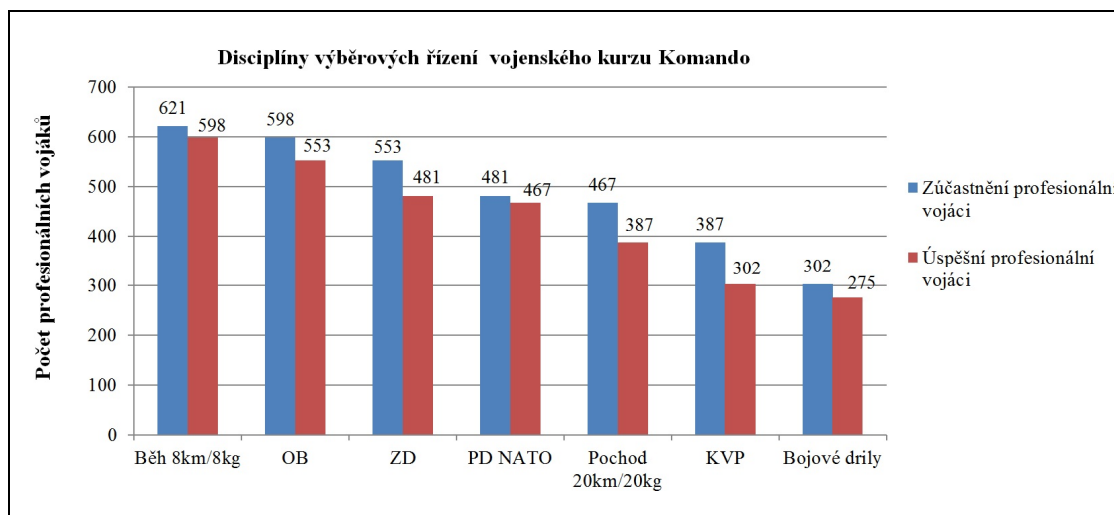
Vysvětlivky:

OB - orientační běh

ZD - základní dovednosti

PD - překážková dráha

KPV - komplexní výcvik (taktické přesuny, překonávání překážek, plánování)

Obrázek 10. Graf porovnání obtížnosti jednotlivých disciplín ve výběrových řízeních 2011 - 2017 vojenského elitního kurzu Komando.

5.3 Úspěšnost dokončení profesionálních vojáků vojenského elitního kurzu Komando od roku 2011 do roku 2017

Z výběrových řízení 2011 – 2017 bylo úspěšných 275 profesionálních vojáků. Z tohoto počtu jich nastoupilo 226 do jednotlivých ročníků (2011 – 2017) vojenského elitního kurzu Komando (Tabulka 4). Z 226 profesionálních vojáků úspěšně vojenský elitní kurz Komando od roku 2011 do roku 2017 dokončilo 99 profesionálních vojáků, což představuje méně než 44 % (obrázek 11).

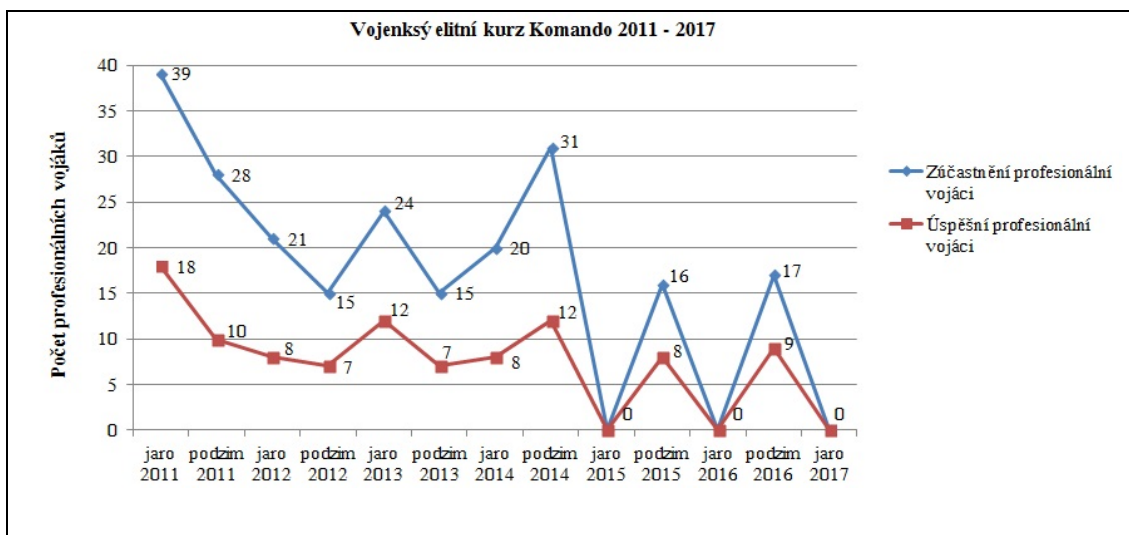
Z celkového počtu 621 všech zúčastněných při výběrových řízeních 2011 – 2017 zvládlo elitní kurz Komando úspěšně dokončit méně než 16 % profesionálních vojáků.

Tabulka 4. Míra úspěšnosti profesionálních vojáků vojenského elitního kurzu Komando 2011 - 2017

Rok	Jaro	Podzim
ZÚČASTNĚNÍ ÚSPĚŠNÍ UCHAZEČI Z VŘ/ÚSPĚŠNÍ UCHAZEČI KURZU KOMANDO		
2011	39/18	28/10
2012	21/8	15/7
2013	24/12	15/7
2014	20/8	31/12
2015	nerealizováno	16/8
2016	nerealizováno	17/9
2017	nerealizováno	Nerealizováno

Vysvětlivky:

VŘ- výběrové řízení

Obrázek 11. Graf zúčastněných a úspěšných profesionálních vojáků vojenského elitního kurzu Komando od roku 2011 do roku 2017.

6 DISKUZE

Hlavním cílem diplomové práce bylo zjistit úspěšnost profesionálních vojáků Armády České republiky, vzhledem k jejich fyzické a psychické způsobilosti ve výběrových řízeních vojenského elitního kurzu Komando.

Na základě výsledků výběrových řízení 2011 – 2017 vojenského elitního kurzu Komando lze vyvodit, že úspěšnost profesionálních vojáků byla méně jak 50 %. Početně neúspěšnějším výběrovým řízením vojenského elitního kurzu Komando bylo jaro 2012 a podzim roku 2011. Nejméně úspěšným rokem byl podzim 2016.

Dále byla zjištěna míra obtížnosti jednotlivých disciplín pro profesionální vojáky při výběrových řízeních 2011 – 2017 vojenského elitního kurzu Komando. Nejobtížnější disciplínou byl pochod na 20 km s 20 kg zátěží a komplexní výcvik, který zahrnoval taktické přesuny, překonávání překážek a plánování. Ve výběrových řízeních 2011 – 2017 vojenského elitního kurzu Komando bylo v těchto disciplínách celkem 165 neúspěšných profesionálních vojáků. Početně neúspěšnější byla první a čtvrtá disciplína – běh na 8 km s 8 kg zátěží a překážková dráha Nato. V těchto disciplínách bylo 37 neúspěšných profesionálních vojáků.

Tyto výsledky nemusí být nijak překvapující. Běh na 8 km s 8 kg zátěží je ve výběrových řízeních vojenského elitního kurzu Komando v pořadí první disciplínou. V této fázi jsou profesionální vojáci pevně odhodlaní, mají maximum svých psychických i fyzických síl. U čtvrté disciplíny výběrových řízení (překážková dráha Nato) vojenského elitního kurzu Komando se potvrdil náš předpoklad o vyšší úspěšnosti dokončení, poněvadž stanovený časový limit u překážkové dráhy Nato byl dostatečný na splnění. Dále proto, že disciplíny výběrových řízení, které jí předcházely, nepatřily k fyzicky ani psychicky tak náročným.

Vysoká neúspěšnost u komplexního výcviku (taktické přesuny, překonávání překážek a plánování) a pochodu na 20 km s 20 kg zátěží se dá vysvětlit tím, že si profesionální vojáci nejsou schopni správně rozvrhnout fyzické síly. Také proto, že tyto

disciplíny jsou fyzicky velmi náročné, komplexní výcvik navíc klade na profesionální vojáky obrovské nároky na vojenské znalosti a praktické vojenské dovednosti.

Výzkumy probíhaly vždy v domluvených termínech bez větších potíží. Profesionální vojáci nám vycházeli vstříc, odpovídali na otázky a sdělovali svoje pocity. V jednotlivých disciplínách výběrových řízení vojenského elitního kurzu Komando se snažili podávat co nejlepší výkony.

7 ZÁVĚRY

Práce shrnuje úspěšnost profesionálních vojáků v posledních sedmi letech při výběrových řízeních vojenského elitního kurzu Komando a míru úspěšnosti profesionálních vojáků v samotném vojenském elitním kurzu Komando. Podává informace o požadavcích a náročnosti u těchto výběrových řízení, které jsou přínosné pro profesionální vojáky i pro samotné instruktory vojenského elitního kurzu Komando.

S výjimkou prvních dvou (2011, 2012) a posledního (2017) zkoumaného ročníku výběrových řízení vojenského elitního kurzu Komando bylo úspěšných méně jak 50 % zúčastněných profesionálních vojáků.

Ve Výběrových řízeních 2011 – 2017 vojenského elitního kurzu Komando byly úspěšně nejhrošími disciplínami komplexní výcvik (taktické přesuny, překonávání překážek a plánování) a pochod na 20 km s 20 kg zátěží. Právě zde byl zaznamenán až čtyřikrát vyšší počet neúspěšných profesionálních vojáků než u ostatních disciplín výběrových řízení.

Do vojenského elitního kurzu Komando od roku 2011 do roku 2017 nastoupilo 226 profesionálních vojáků, kteří úspěšně prošli výběrovým řízením. Z tohoto počtu v období 2011 – 2017 úspěšně dokončilo vojenský elitní kurz Komando 99 profesionálních vojáků, což představuje méně než 44%. Z celkového počtu 621 všech zúčastněných při výběrových řízeních 2011 – 2017 zvládlo elitní kurz Komando úspěšně dokončit méně než 16 % profesionálních vojáků.

8 SOUHRN

Armáda České republiky, elitní vojenské speciální jednotky, to jsou vzhledem k současné situaci velmi diskutovaná témata. Stále více se hodnotí současný stav Armády České republiky, její přednosti, ale také hlavní slabiny, které je nutno do budoucna odstranit. V posledních dvou letech se daří nábor do AČR a roste také důvěra veřejnosti ve vojáky.

Tématem této práce je Úspěšnost profesionálních vojáků Armády České republiky ve výběrových řízeních vojenského elitního kurzu Komando. V diplomové práci seznamujeme čtenáře s Armádou České republiky a speciálními vojenskými elitními jednotkami.

Je zde popsána historie Armády České republiky, její organizační struktury a útvary, podmínky a požadavky pro přijetí do AČR, používaná výstroj a výzbroj. Zabýváme se hlavně vojenským, elitním kurzem Komando. Snažíme se popsat vznik a vývoj tohoto kurzu, vstupní požadavky při výběrových řízeních i samotný průběh a ukončení vojenského elitního kurzu Komando.

Vojenský, elitní kurz Komando je pro české profesionální vojáky obrovskou výzvou. Tento kurz rozhodně není pro každého, zdárně jej dokončí přibližně každý desátý voják. Vzhledem k velmi vysokým nárokům na fyzickou a psychickou složku drtivá většina profesionálních vojáků kurz nedokončí.

Hlavním cílem práce bylo zjistit úspěšnost profesionálních vojáků Armády České republiky, vzhledem k jejich fyzické a psychické způsobilosti ve výběrových řízeních vojenského elitního kurzu komando. Dílčím cílem bylo analyzovat výsledky výběrových řízení vojenského elitního kurzu Komando od roku 2011 do roku 2017 a na základě šetření úspěšnosti a neúspěšnosti profesionálních vojáků v jednotlivých disciplínách při výběrových řízeních vojenského elitního kurzu Komando sestavit podklady které mohou sloužit jako příprava na jednotlivé zátěžové fyzické testy a psychická zatížení.

Výzkumný soubor tvořilo celkem 621 profesionálních vojáků z Armády České republiky. Výběrová řízení vojenského elitního kurzu Komando se konala dvakrát ročně, na jaře a na podzim. Každé výběrové řízení trvalo 12 dní. Analýza kladených úkolů a úspěšnosti profesionálních vojáků ve výběrových řízeních vojenského elitního kurzu Komando byla vyhodnocována od roku 2011 do roku 2017. Sběr dat byl uskutečněn v průběhu 6 týdnů.

Ve výsledkové části je zaznamenána úspěšnost profesionálních vojáků v jednotlivých disciplínách fyzických testů, základních dovedností a komplexních výcviků včetně bojových drillů při výběrových řízeních vojenského elitního kurzu Komando od roku 2011 do roku 2017.

9 SUMMARY

The army of the Czech Republic, an elite military special unit, is very much discussed with the current situation. The current status of the Czech Army, its strengths, but also the main weaknesses that need to be removed in the future, are increasingly being assessed. In the last two years, recruitment to the ACR has been successful and public confidence in soldiers is growing.

The theme of this thesis is the success of professional soldiers of the Army of the Czech Republic in the selection process of the military elite course Komando. In the diploma thesis we introduce readers with the Czech Armed Forces and special military elite units.

It describes the history of the Army of the Czech Republic, its organizational structure and departments, the conditions and requirements for admission to the ACR, equipment and equipment used. We are mainly engaged in the military, elite course of Commando. We try to describe the development and development of this course, the entry requirements for the selection process and the course and completion of the military elite course Komando.

Military, elite course Komando is a huge challenge for Czech professional soldiers. This course is definitely not for everyone, and it's about to be completed by about every tenth soldier. Due to the very high demands on the physical and mental component, the overwhelming majority of professional soldiers will not complete the course.

The main aim of the work was to find out the success of the professional soldiers of the Army of the Czech Republic, given their physical and psychological ability in the selection of the military elite course commando. The partial objective was to analyze the results of the selection process for the military elite course Komando from 2011 to 2017 and to investigate the success and failure of professional soldiers in individual disciplines during the selection process of the military elite course Komando to compile

evidence that can serve as a preparation for individual physical stress tests and psychological load.

The research team consisted of 621 professional soldiers from the Armed Forces of the Czech Republic and the Slovak Armed Forces. Election management of the military elite course Komando was held twice a year, in the spring and autumn. Each selection procedure lasted 12 days. The analysis of the tasks and the success of professional soldiers in the selection process of the military elite course Komando was evaluated from 2011 to 2017. The data collection was carried out within 6 weeks.

In the result section, the success rate of professional soldiers in individual disciplines of physical tests, basic skills and comprehensive training, including combat drills in the selection of the military elite course Komando from 2011 to 2017, is recorded.

10 REFEREČNÍ SEZNAM

- Armáda České republiky. (2017). *Generální štáb Armády České republiky*. Retrieved 22.1.2017 from the World Wide Web: https://cs.wikipedia.org/wiki/Generální_štáb_Armády_České_republiky
- Bernard, M., Thiel, G., Ponfily, Ch. (2017). *Gign, le temps d'un secret*. Primento Digital Publishing.
- Bojové komando. (2017). *Centrum podpory speciálních sil – GPSS*. Retrieved 29.1.2017 from the World Wide Web: <http://www.armyweb.cz/clanek/centrum-podpory-specialnich-sil-cpss>
- Bonelli, G. J., Couch, D., Doyle, W., Fleischer, C. L. (2014). *Navy Seals*. William morrow & Co.
- Eggar, R. (2012). *Komando*. Praha: Naše vojsko, s.r.o.
- Fowler, W. (2008). *Příručka speciálních jednotek: Jak přežít v zajetí a na útěku*. Praha: Naše vojsko, s.r.o.
- Holoubek, P. (2005). *Taktika boje*. Praha: Naše vojsko, s.r.o.
- Jenšík, M. (2012). *Commandos útočí*. Praha: EPOCH s.r.o.
- Komando. (2012). *Nejtvrdší z nejtvrdších - Komando*. Retrieved 8.1.2012 from the World Wide Web: <http://www.armadninoviny.cz/nejtvrdsi-z-nejtvrdsich-komando.html>
- Kuplík, V. (1994). *Psychologická příprava ve výcviku a v boji*. Praha: Magnet-Press.
- Lang, W. (1997). *Elitní jednotky: lidé, zbraně a operace ve válce proti terorismu*. Praha: Cesty
- Lewis, J. E. (1994). *Elitní jednotky*. Praha: Erika.
- Lioliasová, P. (2016). *Léčka na auto nebo výsadky z vrtulníku do vody. Výcvik Komando zvládlo devět vojáků*. Retrieved 29.10.2016 from the World Wide Web: http://www.rozhlas.cz/_zprava/1664516
- Marek, V. (2009). *Souboj vůle*. Praha: Naše vojsko, s.r.o.
- Maskalík, A. (2012). *Elita armády*. Praha: HWSK.

- Matúšů, M. (2005). *Muži pro speciální operace*. Praha: Naše vojsko, s.r.o.
- Miller, D. (2007). *Encyklopedie zbraní*. Praha: Naše vojsko, s.r.o.
- Miller, D. & Redefort, G. (1998). *Moderní elitní vojska*. Praha: Svojtka & Co.
- Pernica, B. (2007). *Profesionalizace ozbrojených sil: trendy, teorie a zkušenosti*. Praha: Ministerstvo obrany České republiky.
- Personalistika. (2015). *Profesionální voják*. Praha: Ministerstvo obrany České republiky.
- Policie ČR. (2017). *Týdenní kurz policistů a armády*. Retrieved 2017 from the World Wide Web: <http://www.policie.cz/clanek/tydenni-kurz-policistu-u-armady.aspx>
- Pozemní síly AČR. (2017). *Velitelství Pozemních sil AČR*. Retrieved 17.6.2017 from the World Wide Web: <http://www.acr.army.cz/struktura/generalni-stab/velitelstvi-pozemnich-sil-86865>
- Rak, T. (2009). *Průručka vojáka Armády České republiky*. Vyškov: Institut doktrín VeV – VA.
- Robinson, M. (2004). *Bojové umění SAS*. Praha: Naše vojsko, s.r.o.
- Sedlák, L. (2006). *Vojenská akademie ve Vyškově*. Praha: Ministerstvo obrany České republiky.
- Služební poměr AČR. (2013). *Podmínky průběhu služby vojáků z povolání*. Retrieved 2013 from the World Wide Web: <https://kariera.army.cz/cz/sluzebni-pomer>
- Stehlík, E. (2010). *Dum spiro spero: Skupina speciálních sil generála Moravce*. Praha: V Ráji.
- Stilwell, A. (2007). *Průručka speciálních jednotek: Psychická a fyzická odolnost*. Praha: Naše vojsko, s.r.o.
- Straka, K. (2007). *Historie Československé armády: Československá armáda, pilíř obrany státu*. Praha: Avis.
- Světnička, L. (2010). *Krev a pot! Nejtvrdší český armádní kurz Komando začíná*. Retrieved 2.11.2010 from the World Wide Web: <http://zpravy.idnes.cz/krev-a-pot->

nejtvrdsi-cesky-armadni-kurz-komando-zacina-plz-

/zpr_nato.aspx?c=A101102_164220_zpr_nato_inc

Štefka, P. (2005). *Cvičební řád ozbrojených sil České republiky*. Praha: Ministerstvo obrany České republiky.

Technika a výzbroj AČR. (2017). *Přehled hlavních druhů techniky a výzbroje*. Retrieved 1.1.2017 from the World Wide Web: <http://www.acr.army.cz/assets/technika-a-vyzbroj/technika/prehled2017.pdf>

Útvary AČR. (2013). *Přednostně doplňované útvary – kde můžete sloužit*. Retrieved 2013 from the World Wide Web: <https://kariera.army.cz/cz/doplnovane-utvary>

Valenta, J. (2006). *Paragáni předvedou v úterý slavnostní nástup na Resselově náměstí*. Retrieved 7.11.2016 from the World Wide Web: <http://chrudimskenoviny.cz/kategorie/zpravy/paragani-predvedou-v-utery-slavnostni-nastup-na-resselove-namesti>

Vzdušné síly AČR. (2017). *Velitelství Vzdušných sil AČR*. Retrieved 13.6.2017 from the World Wide Web: <http://www.acr.army.cz/struktura/generalni-stab/velitelstvi-vzdusnych-sil-86864/>

Vzdušné síly AČR. (2017). *Vzdušné síly Armády České republiky*. Retrieved 6.6.2017 from the World Wide Web: https://cs.wikipedia.org/wiki/Vzdušné_síly_Armády_České_republiky

Weiss, T. (2014). *Role policie a armády v Evropské unii*. Praha: Univerzita Karlova.